

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f

HIRDETÉSEK:
6-napos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

NYILTTER SORA 40 FILLER.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, március 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A szövetkezetek.
- A képviselőház ülése.
- Ujságírók gyűlése.
- A király Gödöllőn.
- Horánszky Nándor kinevezetése.
- A makói haszonberek ügye.
- Kolozsvári botrányok.
- Lelelt politikai ügynök.
- Vendéglősök társasvacsorája.
- Az inggombok operettje.
- Két gyilkos — felmentése.
- A Nyilasi-síromlók leleplezése.
- Képviselőválasztás Szolnokon.
- Az athléták mulatsága.
- Az első szocialista képviselő.
- A pomázi dráma.
- A szerelem bolondja.
- Tárca: Olasz vívás. Irta: Sugár Jenő dr.
- Csarnok: Birtekba vétel. Irta: Szikra

A szövetkezetek.

Arad, március 5

Az ország számos vidékén a kiskereskedők és kisiparosok keserves feljajdulása készíti e cikk íróját arra, hogy kritikát gyakoroljon a kereskedelem ez új nemé felett, mely nagyon is alkalmas arra, hogy ezer és ezer existenciát tönkre tegyen s alapjában megrontsa az ország zsenge iparát és kereskedelmét.

Nyakra-főre alapítják a falvakban az ugynevezett fogyasztási szövetkezeteket, melyek alapjukban véve nem egyebek

üzérkedésre alapított boltoknál s alapításuknál éppenséggel nincsenek tekintettel arra, hogy a már meglévő boltoknak ártani fognak velök.

De nemcsak a boltoknak, hanem a műhelyeknek is. A legtöbb szövetkezeti boltban ugyanis nemcsak fűszert s egyéb szatócs cikkeket árulnak, hanem bort és pálinkát is, amivel a korcsmárosoknak ártanak. De árulnak ezenfelül mindenféle iparcikket, cipőt, csizmát, ruhaneműt, szerzőszámot, gazdasági eszközt, melyeket gyárosoktól szereznek be.

Igy teszi tönkre a szövetkezet nemcsak a falubeli boltost és korcsmárost, hanem az iparost is.

Gombamódra szaporoknak ezek az új vállalkozások, s máris vannak vidékek Magyarországon, melyek egészen el vannak árasztva szövetkezetekkel. Csodálatos, hogy azok a nagy károk, melyeket már eddig is okoztak, nem ragadták meg az intéző körök figyelmét.

A szövetkezeti boltokat egy politikai áramlat vezeti. Céljuk az, hogy e boltok révén az anyag érdek köteleke fusse hozzájuk, illetve politikájukhoz a népet. A magyar nép, mely ha távol is áll a felekezeti elfogultságtól, feltétlen tisztelettel viseltetik vallása iránt s midőn az boltot nyit vagy nyitattat, természetesen, hogy megvan az új vállalkozáshoz a bizalma s támogatja azt. Támogatja pedig olyképpen, hogy részjegyeket vásárol, amivel aztán annál inkább

kötelezi magát, hogy vevője marad a szövetkezeti boltnak.

Eddigélé még az a szerencsése a falusi boltosoknak és korcsmárosoknak, hogy a vezető urak és alkalmazottaik nem értenek az üzlethez s az mihamar tönkre is megy. Megesett például, hogy egy szövetkezeti bolt számára kétezer vállfüzőt és ötven aranyórát rendeltek meg többek között. Három év alatt eladtak egy vállfüzőt és egy aranyórát sem.

Sok száz szövetkezeti bolt ment már tönkre, s ezekre megy a gazdák és zselérek száma, akik hittek, biztak a falu vezetői szavában s résztvettek a szövetkezet megalapításában — és most elvesztett pénzüket siratják. Mindezen boltok a helytelen gazdálkodás folytán mentek tönkre, magukkal sodortak az örvénybe másokat is.

De hiszen nem amiatt panaszkodunk mi, hogy a szövetkezeti boltok tönkre mennek, mert a legtöbbje még most is áll, sőt gombamódra szaporodnak, hanem amiatt, hogy tönkre teszik a szatócsot, boltost és kereskedőt.

S mindezek felett itt van a nagy kar, amit a szövetkezetek általánosságban okoznak az ország kereskedelmének és iparának.

A szatócs, aki nem bír tudni áruin, az iparos, akinek szövetkezet útján a gyárak csinálnak lehetetlen konkurrenciát, koldusbotot vehet a markába, családjával

TÁRCA.

Olasz vívás.

Irta: Sugár Jenő dr.

A millenniumi kiállításon, érzékeny csapás érte a hirnevére, kiválóságára büszke magyar vívó-sportot. Legjobb mestereit, amatőrjeit könnyen verték le törrel is, karddal is az olasz mesterek és olasz amatőrök. Győzelmüket eddig ismeretlen vívómodoruk szerezte. Elsősorban támadásban, védelemben gyors lábuk, de nemkülönben a kard szokatlan kezelése, a könnyökből adott köröző vágások és — mire a magyar a kardot jóformán nem is használta, — biztos, kikerülhetetlen szurásaik.

A magyar vívókardon esett csorbát jó sokáig siratták az öregebbek, de azután, aki még olyan korban volt, hogy fog rajta a tanulás, tanítás, olasz vívóiskolába állott és ma már alig van hirnevesebb mesterünk, ki nem „olaszul” vivna, amatőrünk pedig egyáltalán nincs.

Iványi, Porteleky, Mészáros Ervin, Ivanits az olasz iskola hívei.

A magyar vívók híre esett foltot azóta régen tisztára mosták. Legjobb vívónak az egész világ ma a magyar amatőröket tartja, a „magyar vívónak” van legfélelmetesebb, tehát legjobb híre, pedig marokra fogja a kardot, könnyökből üt, mérev a csuklója, rugós, fűrge a

lába — szóval olyan móddal viv, akár a vérbeli olasz.

A magyar sovínizmusnak nincs panaszra oka, a magyar vívót magyar vívónak tudják mindenütt és nem az olasz vívás dicsőségének írják fel az egyre szaporodó diadalaikat, hanem a magyarénak.

De meg azért, hogy nem csuklóból ütnek és a kard fokát ritkán használják a magyarok, nemis szabad a magyar vívást elparentálni. A csuklós Keresztessy-féle rendszer épp oly kevéssé magyar, mint amennyire nem az az olasz. Keresztessy rendszere francia eredetű, Keresztessy csak terjesztette, lehet csiszolta, tökéletesítette, de nem alkotta az ő iskoláját és hogy az egész országban eszerint vívtak, az nem tette a rendszert magyar rendszerre, de nem tette a magyar vívót francia vívóvá sem. A francia iskola szerint verekedő magyar vívók akkor is magyar vívók voltak a világ szemében és minden diadaluk a magyar vívó-tudomány híré emelte.

Magyar specialis vívó-rendszer nem volt soha és hogy a magyar gyalog és lóháton is mindig kivált karddal a kezében az a kardra-termettség, testi ügyesség, bátorság, szóval faji kiválóság dolga, de nem az állító agos külön rendszernek eredménye.

Nem vonzhat tehát nemzeti hagyomány sem az ugynevezett magyar iskolához és még ilyen mondva csinált sovínizta okunk sincs arra, hogy fel ne cseréljük a régit, a rosszabbat, a jobb, új olasz iskolával.

Az olasz iskola ellen fellépő kritikusok rendszerint nem ismerik az olasz iskolát. Akadémiaikon szerzett tapasztalatokból állítják össze annak szabályait és mert némely olasz vívót elragadja temperamentuma, felesleges, figurás mozdulatokat csinál, incselkedik ellenfelével, rákiált, vagy egy-egy szép pózzal kíván tetszeni a közönségnek, azt mondják, hogy az olasz iskola felesleges, fásasztó mozdulatokat irelő, szükségtelen erőpazarlást kíván...

Aki olasz iskola-vívást tanult, vagy csak látott is, tudja, hogy e rendszerben nincs egy felesleges mozdulat sem. A lábtechnika épp a karral való együtt működésen alapszik, minden vágásnak megvan a maga kísérő lábmozgása, mely legelőnyösebb védelmi pózba juttat, ríposztokra, hosszú, a visszaugró ellenfelet is utoléró ríposztokra segít és a legkisebb rést megtaláló, legkisebb késédelmet is kiharcoló villámgyors támadásra képesít. Gyakorlott olasz vívónál szinte gépiesen működik együtt a szükséges mozgásban harmonizáló láb és kar, de minden ilyen együttes mozgásnak megvan az iskola rendszerében jól átgondolt és célra vezető oka.

A „magyar rendszer”-nek lábtechnikája egyáltalán nem volt. A legszükségesebb „egy lépés előre, egy hátrán” kívül a vívó nem használta lábát, azt a minimalis mozgást sem alkalmazta a karral összműködésben, úgy, hogy az olasz humor nem is tulzolt nagyon, mikor a mi hires manzsett vívóinkat locomobilenek keresztelte.

együtt elpusztul, elzülük. Az iparosok, akiket a szövetkezet tönkre tesz, csaknem kivétel nélkül keresztények és keresztény a szatócsok nagy része is. És tönkre teszik őket — politikából.

Részvényeket vásároltatnak a szegény falusiak által, hogy olcsó, de annál gyilkosabb hatású pálinkát s ezenfelül mindenféle kislejtezett rossz árut adhassanak nekik hitelbe.

Meddig türik még az illetékes tényezők a fogyasztási szövetkezetek romboló munkáját? Egy kisiparos.

A vágyvecsei választás. *Ajtics Horváth* 'Dezso' vágyvecsei képviselő mandátumát megtámadó petícióra vonatkozólag ma hirdette ki a kir. Kuria II. választási tanácsa, mely szerint a Kuria a petíciót elutasítja, mert benne egyetlen feltétlen semmisségi okot nem lát, mely a bizonyítási eljárásnak alapját képezhetné.

Ujabb petíció. *Luby Béla* csengeri képviselő ellen beadott petíciót kérvényezők annak idején visszavonták. Ma *Daróczy István* és társai *Ragályi Lajos* dr. budapesti ügyvéd útján, újabb petíciót nyújtottak be *Luby* mandátuma ellen a kir. Kuriához.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 5.

A teremben, szürke unalom és az érdeklődés teljes hiánya észlelhető. Alig is hallgatja a szónokokat egy-két ember, annál tömöttebb a karzat, a honnan nagy hölgyközönség várja, lesi a szenzációt, ami nincs, és ma már aligha lesz. Így aztán a hölgyek körül udvar képződik, amelynek hangos társalgása nagyobb érdeklődést kelt, mint a lenn beszélő szónokok.

Holott két valóban érdekes beszéd hangzott el: a *Böszörményi Sándoré* és a *Domahidy Eleméré*. Okosan beszéltek s mindkettőt melegen üdvözölték mindazok, akik a komoly ügyek iránt is érdeklődnek.

A szünet után *Bizony Akos* bizonykodott és untatta a Házat, mert hiszen minden mondókáját ismerik már.

Annál élénkebb volt a folyosó.

Kossuth Ferenc is ma jelent meg először ott betegsége és olaszországi utazása óta. Nápolyi útja teljesen meggyógyította őt és frissen,

elevenen, rózsás arccal fogadta az üdvözlőket minden oldalról. *Andrássy Gyula* gróf, a legrokonszenvesebb magiás hosszasan beszélt vele. amikor hirtelen a telefonhoz hívták *Kossuthot*.

— Szolnok keresi, nagyságos ur! — jelentette a szolgál.

Igaz is. Szolnokon ma képviselőválasztás van és *Kreutzer Balázst*, a 48-assá vedlett jelöltet erősen szorongatják a szabadelvű pártiak. Persze, ezt ők másként mondják: terrorizálás, erőszakoskodás stb. stb. Hiszen a választási szótár eléggé ismeretes. *Kossuth* a telefontól izgatottan rohant a miniszteri szobába *Széll Kálmánhoz*!

No! Hát el lehetünk készülve egy pár újabb választási interpellációra.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: *Apponyi Albert* gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll Kálmán* miniszterelnök, *Széchenyi Gyula* gróf, *Wlassics Gyula* és *Cseh Ervin* miniszterek.

Elnök eljenzéssel vették tudomásul az elnöki jelentés azon részét, melyben tudatta, hogy *Horánszky Nándort* kereskedelemügyi miniszterré nevezték ki.

A belügyi költségvetés.

Böszörményi Sándor a miniszterelnök belügyi politikáját olyannak tartja, melyhez hasonló helyes politikára multunkban alig találhatunk. A belügyminiszter eddigi érdemeit gyarapítani fogja, ha a közigazgatási reformot a Ház elé terjeszti. A közigazgatás reformálására mai napság a helyzet a legalkalmasabb. A pénzügyi helyzet megvizsgálására a belügyminiszter bizottságokat küldött ki és a vizsgálat alapján a reformot véghez lehetne vinni. Csak hogy ezen vizsgálatok és az azokat követő miniszteri megleckéztetések nem érik el a kellő eredményt, sőt éppen ellenkező hatást érnek el; a megyei intelligencia büszkesége megleckéztetést nem tűr. Nem helyesli, sőt elítéli azt, hogy több megyében a főispán valóságos főparancsnok, aki mindent a maga szája íze szerint intéz el, mert leszavaztatja az ő javaslatai mellett a tőle függő intelligenciáját. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon. Felkiáltások! Ilyesmit szeretünk onnan hallani! Ez szűli a megyékben az indolenciát. (Élénk helyeslés az ellenzéken.) A vármegyéknek törvény által megállapított dotációja nagyon csekély, s a hivatalnoki kar, az előadó személyzet a megélhetés súlyos gondjai között nem képes élni eléggé hivatásának. A hivatalnoki testület már régen megette a kis vagyonát, a míg az állam segélyére várt. Örömmel látta, hogy a belügyminiszter megtette a kezdő lépéseket, mindez azonban kevés, a hivatalnoki kar nagyobb gond zásra szorul. A

vármegyei intézmény beteg fa, a melyen már kezd sarjadosni az állami adminisztráció ága, mely egykor hatalmas, egészséges fává nő. Ő az állami adminisztráció lelkes híve, osztja a miniszterelnök intencióit és óhajtja, hogy az állami adminisztráció ez intenciók szerint jöjjön létre. A belügyi költségvetést elfogadja. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Szónokot számosan üdvözlük.)

Bedőházy János elítéli *Vészi* multkori teoriáját. Az ilyen teoriák gyűjtik mindenkor a miniszterek köré a bizelgők csoportját s ez hozza létre a társadalom romlottságát. 34 év tapasztalata azt mutatja, hogy burkolt abszolutizmusban élünk, s a belügyminiszteri politika ennek eltakarására delejes álomba ringatja a nemzetet. A miniszterelnök, illetve a belügyminiszter — mert e két ostor egy kézben van — a jog, törvény és igazság szentháromságát állította fel, ezt a miniszterelnök hátramoszdító, a főispánok oly háromságnak tekintik és követik: mint répa, retek, mogyoró. (Derűltség.) A főispánok éppen azon eszközökkel működnek, miket az előző miniszterek alatt eléggé kipróbáltak. A mai belügyi kormányzat rosszabb, mint a régi, mert egyéb rossz tulajdonságai közé felvette a kétszínűséget. A költségvetést nem szavazza meg.

Domahidy Elemér a vármegyei közigazgatásról szól. Általános tapasztalat, hogy a megyék hivatalnokai vagy jó korteskedés, vagy nagy atyafiság, komaság révén jutnak hivatalokba. Itt az ideje annak, hogy a hivatali állások kinevezés útján töltessenek be. A törvényhatósági területek egységesítésére égető szükség van. Az egységes szervezet hiánya az oka közigazgatási bajainknak, ez az oka, hogy a szükséges ellenőrzés sok helyen nem fogantatható. Emellett a megyei alsóbb hivatalok fizikai ereje nagyon csekély, és így történik, hogy alig van hivatal, hol mulasztásra nem találunk. A megyei hivatalnokok számát emelni kell. Az egyszerűsítési törvény sok fölösleges munkát kiküszöbölt a munkáival tulhalmozott megyei közigazgatás keretéből. A közigazgatás államosítására szükség van. A megyei hivatalnokok kinevezése igen érdemes és tehetséges hivatalnokokat hozna a közigazgatásba. A közigazgatás államisága ellen azt hozzák fel, hogy a megyék autonómiája megcsontkíttatnék, ez azonban csak egyoldalú bírálat. Az autonómia kiegyenlített nyer azon rekonpenzáció által, hogy a vármegyei autonóm rendelkezési illetve ellenőrzési jog a jelenleginél sokkal nagyobb mértékben adatik meg, és terjesztetik ki. Miután a mostani kormány eddigi ténykedésével beigazolta, hogy a megyei közigazgatás bajait orvosolja, a belügyi költségvetést örömmel fogadja. (Élénk helyeslés. Szónokot nagyon számosan üdvözlük.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

A csuklógátás előnyeit kivált elővágásokban és ríposztokban vitatják a régi iskola hívei, pedig az elővágás csuklóval csak közre adható, a ríposzt pedig ha csuklóból esik, feltétlenül rövid és legtöbbször a levegőt szeli esupán. Az olasz iskola elővágásának feltétlenül előnye, hogy elugrással kötik össze, hogy könnyökből jön, így hosszabb, hogy nagyobb felületet érint, tehát veszedelmesebb és mert a vivó, ha elővágást ad is kardja mögött a vivóvonalban meg marad s így nincs feltétlenül kiadva ellenfelének, ha az elővágása nem sikerül.

Elővágásokban különben az olasz is ismer egy-két csuklógátást, he ellenfele közel van, vagy helyszüke miatt vissza nem ugorhatik, mert elsősorban is praktikus rendszer lévén az ellenfelet kínálózkodó minden helyet megérint és nem mulaszt el egy tust sem azért, hogy a tiszta „rendszernek“ szerezen érvényt.

A ríposzt-vágás a legnagyobb erőssége az olasz iskolának. A magyar vivó-ríposztja, mert nem kíséri lábbal és mert csuklóból adja, jóformán mindig rövid. Az olasz hosszú, az ellenfelet visszaugrásában is követő ríposzt feltétlenül biztos és az az előnye megvan a kéz és láb együttműködő fegyelmességénél fogva, hogy mindig *öntadatos*, oda talál, ahova a vivó szánta, míg a magyar ríposztzó, az ugynevezett természetes ríposztokat adja, jóformán minden vágásnak a maga betanult ríposztját, amit kis gyakorlat után odasse figyelve ki lehet védeni.

Nagy előnye az olasz iskolának a szurás

gyakori használta. A vakon előre rohanó támadót „kardba fogni“, már a régi magyar is, kolának is szép fogása volt, de támadásban ríposztban nem érvényesítette a szurást. Az olasz iskola meglepő fordulatnak sűrűn alkalmazza azt. Néhány vágást mutató finte után igen sokszor ad azellenfél beszurásra alkalmas helyet és ríposztokban óriási szurás előnye, a kinek elég jártas hozzá szeme, karja. A hozzá való gyakorlat pedig érdemes megszerezni, mert a vad támadástól bizony visszatartja az ellenfelet és viszont a támadásban nagy haszna van. A gyakorlástól pedig néhány baleset ne riasszon vissza, mert ha vékony is az olasz kard, de sűrűn az olasz sisak rostélyja és végre is annyival tartozik az ember saját testi épségének, hogy megnézi: jó és használható sisak-e az, melyben vivni akar.

A corps-t corps vivás feltétlenül magasabb művészet. A kard hosszánál rövidebb disztanciában vivni a karddal óriási fegyelmességet, ügyességet igényel. A magyar rendszer ilyen vivást nem produkált, de csuklóból corps-a corps vivni nem is lehet, ilyen helyzetekben a csukló-vivó ki van szolgáltatva ellenfelének, sem védeni, sem ütni nem tud, a corps a corps helyzetet sikertülni pedig nem tudja, mert, ha ellenfele az ő támadását nem hátrálva, de előre lépve védi ki, a csukló vivóra végzetes corps-a corps helyzet már is előállt.

Az olasz-rendszer szerint való védelem előnyét már az en garde is biztosítja. Az olasz

vivó egészen oldalt áll, teste, lába, karja és kardjának iránya — egy — a vivóvonalat az una lineát képezi, second en gardjában pedig három paráddal: a magas primmel, a mély primmel és a szekonddal minden támadást ki véd és ugyan csak ezen en garde biztosítja az elnyuló hosszú, biztos ríposztokat is.

Az olasz támadás előnyeit minden magyar vivó is elismeri. A lábttechnikája villámgyors szinte repülésszerű atakkra képesít, káprázatos körvágásai könyök moulinéi, szurásai jó formán láthatatlanok gyors kivitelben, tehát igen nehezen védhetők. — Ehhez járul a „tempó“ vivás ezer fortélyja, az ellenfél minden mozdulatának kihasználása. A gyakorlott olasz vivó azokat a kis másodperc részleteket is lesi és kihasználja, mikor ellenfele támadni készül, de még nem támad, mikor kardja markolatát „utána fogja“ vagy lélekzetet vesz. De ez már magasabb iskola, a tempó vivás titkait háromszoros lakat alatt tartja a kivitel nehezsége. Mester legyen, a ki annak minden csinyját-binyját kiismerte és meg is tudja csinálni.

Amatőrjeink már e'érték az olasz amatőrök nivóját, némelyik meg is haladta, mestereink még nem. Legjobb magyar születésű olasz rendszert vivó mestereink *Rákossy* sem áll az olaszok színvonalán. De ezt nem róhatni fel a mi mestereinknek. Nálunk more patrio megyen a mester-képzés Olaszországban állami felügyelet alatt, komoly munkában, sőt kegyetlen munkában. Az olasz tisztí vivóiskolában

Szünet után.

Bizony Akos beszél a közigazgatási rendszerről, mely határozottan rossz. Ennek okát az állami közigazgatás hívei az önkormányzatban keresik, az ellenzék úgy vélekedik, hogy 1848 óta nincs meg a megyei autonomia és éppen ennek hiánya az oka a közigazgatás rosszának. (Helyeslés a szélbalon.)

Az autonomiát minden oldalon kikezdték és megsemmisítették. Panaszolja, hogy a csendőrség csak 2 millióval kerül kevesebbe, mint az egész adminisztráció. Így azután nem csoda, hogy mindenfelé hangzik a panasz az adminisztráció ellen. Rosszolja a miniszterelnök leiratainak dorgáló hangját, a megyékkel nem lehet úgy beszélni, mint börtönbevaló rabokkal. Domahidy Elemérel szemben kijelenti, hogy az atyafiság révén való hivataloskodás vádját általánosítani nem lehet. Bonceza Miklós már addig megy, hogy ráfogja az ellenzékre, hogy hiva a közigazgatás államosításának. Ez nem áll. Az ellenzék az autonomiát követeli, s ezen alapon a közigazgatást megjavítani. (Helyeslés a szélbalon.) A miniszterelnökkel szemben az általános és titkos szavazás mellett érvek a költségvetést nem fogadja el.

Ugron János. Nemcsak a bizalom a kormány iránt, hanem a költségvetés teljes korrektége készíteti őt a tétel megszavazására. A közigazgatási tisztviselők nehéz helyzetét tárja fel, miért is a közigazgatási hivatalnokok anyagi helyzetén segíteni kell. A közegészségügyi kiadásokat növelni kellene. A szegény nyomorultaknak nincs védelmezőjük, mint a hogyan a munkanélkülieknek akad hatalmas védőjük, ki óras beszédet mond érdekükben s aki lerombol minden létezőt és az utcára támaszkodva megtámadja a nemzeti multat, ezeknek a szegény nyomorultaknak nincs ilyen védőjük, pedig ez is a demokrácia, a szocializmus körébe tartozik. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Végül még a székelykérdésről beszél, melyet közgazdasági kérdésnek tart. A román sovizmustól félti a székelyeket, kiknek nemzeti érzése itt a székelyföldön sokkal nagyobb veszélyben van, mint a kivándorlottaké Romániában. Kéri a székely akció támogatását.

Chernel a nagy-atádi főszolgabíró fegyelmi ügyében interpellál.

Szell miniszterelnök az interpellációra válaszul kijelenti, hogy ebben az ügyben a legszigorubban intézkedett.

A választ a ház tudomásul vette. Végül óriási szótöbbséggel elfogadták Széll Kálmán indítványát az ülések meghosszabbítása iránt.

három éven át naponta 6—7 órát vivnek. A ki az első pár hónap után nem bírja a kinzó testi erőltetést, vagy nem válik be ügyesség hiányában az kikerül a mester iskolából hamarosan. Ezen a helyen csakugyan nincs protekció, ott a saját karja az egyedüli támogatója minden tanítványnak. A szigorú képzés és a vivómesteri diploma kiadásának szigorú mérlegelése állami érdek Olaszországban.

Minden ezrednek meg van a maga vivómestere, a mi Malone Vincenzónk például a legelegánsabb olasz lovas regimentet a savoyai dragonyosokat tanította verekedni és ma is szabadságot hadnagya annak.

Malone különben is egyik legkiválóbbja a magyarországi olasz mestereknek s azért, hogy az olasz vivás művészetét most a mi városunkban terjeszti, az *Aradi Athletikai Club*-é az érdem.

Az olasz mesterek főlénye tehát könnyen érthető és megmagyarázható. Magyarországon nincsenek mesterképző intézeteink, pedig ha arra termett magyar emberek tanulnának három évig szigorú iskolában, világhírű mesterek vezetése mellett olasz iskola szerint, bizonyára kevesebb lenne a nemzetsége szerint olasz mester itt nálunk és magyar emberek ooztoznának egyébként nagyon szívesen látott vendég mestereink tekintélyes jövedelmében. Addig azonban fogadjuk el a jót onnan, a honnan kínálkozik: az olasz mesterektől.

TÁVIRATOK.

Horánszky és az esztergomiak.

Esztergom, március 5. **Horánszky** Nándornak kereskedelmi miniszterre való kinevezésének híret Esztergom város közönsége általános lelkesedéssel fogadta. A kinevezés publikálása után a polgárság üdvözölni fogja Horánszkyt, aki Esztergomot két cikluson képviselte.

A francia szocialisták programja.

Tours, márc. 5. A szocialisták kongresszusának tegnapi ülésén *Rouanet* képviselő felolvasta a szocialista párt politikai és gazdasági programját, amely a következő követeléseket foglalja magában: A szenátus, a köztársasági elnökség, a katonai és tengerészeti bíróságok és a halálbüntetések eltörlése; ingyenes igazságszolgáltatás, az állandó hadsereg helyett milícia szervezése, az összes kongregációk eltörlése, a szocialista üzemekről szóló törvény eltörlése. A programot egyhangulag elfogadták és azután berekesztették a kongresszust.

Horánszky Nándor kineveztetése.

(Két királyi kézirat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 5

A hivatalos lap mai száma három kéziratot közöl. Az első *Hegedüs* Sándor felmentését hozza, a második *Horánszky* Nándornak kereskedelmi miniszterre való kinevezését, a harmadik pedig, mely a két elsővel összefüggésben nincs, *Plósz* Sándor kitüntetéséről szól. A miniszterváltozásra vonatkozó királyi kéziratok a következők:

I.

Kedves *Hegedüs*! Midőn Önt kereskedelmiügyi magyar miniszteri állásától saját kérelmére ezennel felmentem, önnek eddigi buzgó és kiváló szolgálatai elismerésül az I. osztályu vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom. — Kelt Budapesten, 1902. évi március hó 4-ikén.

Ferenc József, s. k.

Szell Kálmán, s. k.

II.

Kedves *Horánszky*! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt kereskedelmiügyi magyar miniszteremmé ezenel kinevezem. Kelt Budapesten, 1902. évi március hó 4-én.

Ferenc József, s. k.

Szell Kálmán, s. k.

A képviselőház mai ülésén a legolvasottabb lap kétségtelenül a hivatalos Budapesti Közlöny volt, a mely *Hegedüs* Sándor felmentését, valamint *Horánszky* Nándornak kereskedelmi miniszterre történt kinevezését hozta. A képviselőház folyosóján ugyszólván egyébről sem beszéltek, mint erről a minisztercseréről.

Horánszky Nándort lesték minden oldalról. Meg is jött, bement a miniszteri szobába és ott hosszasan ismerkedett a kollegáival.

Beszéltek arról, hogy *Horánszky* csak kényszerűségből fogadta el a kereskedelmi tárcát. Szívesebben várta volna meg a belügyet, vagy a pénzügyet, de ez mellékes. A fő az, hogy mindenfelől üdvözölték.

A volt nemzeti párt tagjai örömsugárzó arccal jártak-keltek és ők is fogadták az üdvözléseket. A legboldogabb kétségtelenül: *Apponyi* Albert gróf volt, a ki a szünet alatt hosszasan beszélgetett *Szell* Kálmán miniszterelnökkel.

(*Horánszky* a kereskedelmi miniszteriumban.)

A „*Budapesti Tudósító*” jelenti: *Horánszky* Nándor, az ujjonnan kinevezett kereskedelem-

ügyi miniszter ma megjelent a kereskedelemügyi miniszteriumban, a hol *Hegei* Sándorral, a távozó miniszterrel hosszasan értekezett, a mely után a távozó miniszter az új miniszternek bemutatta az elnöki osztály főnökét *Vértessy* Kálmán miniszteri tanácsost és *Hollán* Sándor dr. elnöki titkárt.

Hegedüs Sándor ezután az új minisztert *Nagy* Ferenc dr. államtitkárhoz kísérte, a ki alkotmányos szokás szerint átadta a lemondási kérvényét a távozó miniszternek. *Horánszky* Nándor *Nagy* Ferenc dr. államtitkárral hosszabb beszélgetést folytatott, a melynek eredményeként konstatalható, hogy *Nagy* Ferenc dr. az új miniszter kérésére visszavonta lemondási kérvényét és továbbra is megmarad államtitkári állásában.

Az ujjonnan kinevezett kereskedelemügyi miniszter eskütétele, valamint a távozó kereskedelemügyi miniszter bucsufogadtatása holnap délelőtt az általános kihallgatások előtt lesz. *Hegedüs* Sándor holnap délben 12 órakor bucsuzik el a kereskedelemügyi miniszterium tisztviselői karától. Az ujjonnan kinevezett kereskedelemügyi miniszter pénteken délelőtt 11 órakor fogadja a kereskedelemügyi miniszterium-tisztikarát és ugyanakkor elfoglalja hivatalát. Mind a két alkalommal *Nagy* Ferenc dr. államtitkár fog a tisztviselői kar nevében szólani.

(*Apponyi* gróf fenyegetőzése.)

Egyik esti lap — mint nekünk telefonon jelentik — a következőket írja:

Ma két ember volt szívélyes üdvözlések tárgya a Házban. Az egyik *Kossuth* Ferenc, a ki betegsége és olaszországi utja óta ma jelent meg először a képviselőházban, a másik pedig *Horánszky* Nándor, az új kereskedelmi miniszter, akinek kineveztetése általános meglepetésre már ma olvasható volt a hivatalos lapban.

Horánszky kineveztetése minden várakozás ellenére a szabadelvű-pártnak azon a részén is meglepedést kelt, mely sohase látta szívesen a nemzeti pártnak a kormány-pártba való beolvadását.

Azt beszélük, hogy *Horánszky* kinevezését megelőzőleg a szabadelvű-pártban erős harcok dultak pro és contra. *Szell* Kálmánnak csak nagy nehezen sikerült az ellentéteket kiegyenlíteni, azt az erős érvet hozva fel, hogy valóságos martiromság volna tovább várni *Horánszkyt*, aki már három év óta miniszterjelölt.

A belügyi tárcát *Szell* a nagy reformokra való tekintettel nem akarta kiadni a kezéből és így *Hegedüst* kellett feláldozni, akinek állását az *Adria* meg a *Turul* amugy is megingatták. E szerint megfelelne a tényeknek az az indokolás, melylyel a félhivatalos *Hegedüs* lemondását kommentálta.

Beszélik azt is, hogy *Apponyi* Albert az utóbbi időben a legerélyesebben követelte *Horánszky* kinevezését és az elnöki székről való lemondással fenyegetőzött, ha a kinevezés nem történik meg a legrövidebb idő alatt. Ez a nyomós érv hatott *Szell* Kálmánra, akinek azután nem könnyű feladata volt *Hegedüst* kapactálni, aki ragaszkodott a tárcájához.

(Bécsből hang.)

Bécsből jelentik telefonon: A „*Fremdenblatt*”, a külügyminiszter lapja, a magyar kabinetben történt személyváltozásról ezt írja: *Hegedüs* Sándor, a *Szell*-kabinet kereskedelmi minisztere félreállott, hogy a nemzeti pártnak utat nyisson a kormányba való belépésre. Valószínűleg ez a lemondás tulajdonképeni jelentősége. Másrészt azonban ugyanolyan joggal föltehető, hogy éppen a magyar törvényhozás fontos feladatai és különösen azok a nehézségek, a me-

lyekkel az Ausztriával való gazdasági viszony rendezése jár, készítették Széll Kálmánt arra, hogy még szorosabbá tegye azt az országgyűlési pártszervezetet, a melynek Széll eddigi sikereit köszönheti s a mely lehetővé tette a magyar népképviselőket biztos vezetését.

Mínt hogy *Horánszky* van kiszemelve Hegedüs utódjául, kétségtelen, hogy a miniszterelnök a volt nemzeti pártot még szorosabban akarja a szabadelvű többséghez fűzni és a közreműködésre és együttműködésre megnyerni.

Nekünk Ausztriában egyáltalán nincs okunk arra, hogy Horánszkynek a Széll-kabinetbe való belépésétől az eddigi kölcsönös viszonytól való elvi eltérést várjunk. Egyelőre a magyar állam politikája tovább is Széll Kálmán erős kezére és nem kevésbé erős diplomáciai művészetére marad bízva.

A király Gödöllőn.

(*Hogyan vadászik a felség?*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Budapest, március 5.

A király az uralkodás nehéz gondjai közepette is mindig s így most is, hogy itthon van Budapesten, szakít magának annyi időt, hogy kedvenc szórakozásának, a vadászatnak néhány órát szentelhesse. Ősszel tudvalevőleg állandóan Gödöllőn időzik a felséges Nimród, míg a téli szezon alatt csak délutánonként rándul ki s ilyenkor még a kastélyt se keresi fel, hanem egyenesen az állásra megy. A gödöllői vadállomány télen-nyáron gazdag prédát kínál a vadásznak, a király azonban leginkább vaddisznóra indul s ezeket a valkói és isaszegi gondnokságokban találja meg leginkább. Ritka dolog, ha szarvasra vagy fácánra fogja fegyverét.

A vadászatnál a király ugyanazt az egyszerűséget kedveli, mint minden egyéb foglalatosságánál. Az idegen, ha ilyenkor Gödöllőre téved, alig hinné el, hogy a városkának királyi vendége lesz, a perronon és a pályaudvar előtt sem csendő, sem katona, sőt néző is elvétve, mert a lakosság respektálja a király kívánságát, hogy zajtalanul, zavartalanul élhesse kedves szórakozásának.

Déli kettőfél órakor indul el a három kocsi álló zöld különvonat Budapestről és kettő órakor érkezik Gödöllőre. A király még udvari fogatot se rendel ki, hanem *Pettera* udvari fővadászmester két vörösderecsével megy az erdőbe. Az egyszerű nyitott fogat jobb oldalán ő Felsége ül, mellette a fővadászmester, míg a bakra a leibjäger, ölében a fegyverekkel, kapaszkodik föl. Egyéb kíséret nincs. A király egyszerű vadászruhában, kamásliban, zöld zekében van, bundát sosem visel. Ruházata egyetlen disze a stájer kalapjára tűzött vadászbokréta, egy hatalmas kan trofeuma. Annál előkelőbb gyártmányok a fegyverek, amelyek sárga tokba rejtve várják szerepüket. Természetes, hogy a fővadászmester is nimródi toalettben van, de még a kocsi is, sics udvari libéria, hanem paszományos magyar báránnyal. A leibjäger ép olyan, mint minden más urasági vadászlegény.

A helyszínt érve, a gondnoksági főerdész fogadja és kalauzolja a királyt. A fővadászmester a kocsi mellett marad, ugyancsak a leibjäger is, aki a fegyvereket a főerdésznek adja át. Más ember nincs a pagonyban. A király napja el volna rotyva, ha egy csendőrt vagy detektívet megpillantana.

Igy érkeznek meg óvatosan az álláshoz. Csönd van. A vadászok lélekzet visszafogva várnak. A fácánkakasok a szórón harcolnak a

kukoricaszemekért, majd előbukkan a sűrűségből egy malac, mire a fácánok szétröbbeznek. Hangos csámcsogással szedi össze a kukoricát, egy darabig ez az egyedüli hang, ami a csendet megtöri. Mégis meghallják a fülelő öregebb disznók s erre a közeli sűrűségből ropogás, galyak törése és tompa rőfögés jelzi a nagy vad érkezését. A kicsinyek mintegy parancsára eltűnnek és előbukkan a várva-várt zsákmány egy öreg kan alakjában.

A király felméri fegyverét, egy szempillantás, sose céloz soká és eldördül a halálhozó lövés, mely célját ritkán téveszti. A második puskára, mely a főerdész kezében van, nincs szükség. Az eredmény immár megvan, ott fekszik a nagy állat a király lábai előtt s a felséges vadász műértő szemmel és szakszerűséggel vizsgálja a lövés helyét, becsüli az átlatsúlyát és örül, ha egy rendkívüli példányt terített le golyója. Aztán átvesszi a főerdésztől a zsákmány vérébe mártott száraz tölgylevél csokrot — az eredményes vadászat jelét.

Alig verődött még vissza a távoli dobokra a lövés visszhangja, a király máris tovább indul, a másik szóróhoz, ahol ugyanez a jelenet ismétlődik.

Szenvedélyesebb, kitartóbb és biztosabb kezű vadász alig van a földkerekségen; nincs az a meredek hegyoldal, melyen a király játszi könnyűséggel fel ne menne, nincs olyan távolság, nincs oly rossz idő, mely visszatartaná a szórakozástól. Arca kiderül, mikor szürkületkor visszatérve kocsijához, az ott várakozó vadászmasternek elmondja az eredményt.

Igy ér véget a vadásznapi. Hat óra tájt zajtalanul áll elő az udvari vonat, a király felszáll és hét órakor már ismét a budai várban van. Másnap reggel a fővadászmester újra audienciára megy, hogy a délutáni vadászat részleteit megtudja. És délután kettő órakor ismét megérkezik a különvonat s a király friss vadászkezdéssel indul a pagonyba.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Lotty ezredesei, énekes bohózat. (Páros bérlet.)

Péntek: Lotty ezredesei, énekes bohózat. (Páros bérlet.)

Szombat: Zsába, bohózat. (Páros bérlet.)

* **A zsába lesz a szintársulat utolsó ujdonsága.** Az ellenállhatlan komikumban gazdag francia bohózat hálás szereposztással kerül színre szombaton. A két férfi főszereplő *László Gyula* és *Palágyi Lajos*, de igen hatásos *Fenyéri Mór* szerepe is. — A nők között legnagyobb *Angyal Ilka* szerepe. Ő játsza Scribe unokáját, az okos Susannet, aki a bohózat szálait bonyolítja. Ez lesz Angyal Ilkának utolsó új szerepe, mely kiváló tehetségét teljes fényében állítja a közönség elé. Tolnainé, Menszáros Margit és Komlósi Ilonka játszik a többi női szerepet.

* **Zilahi vendégszereplése.** *Zilahi Gyula*, az Aradi Nemzeti Színház új igazgatója két estén fog ismét föllépni a pécsi Nemzeti színházban. A múlt héten — mint megirtuk — Tóth Kálmának „A király házassága” c. darabjában *Kopjai Imrét*, egyik legjobb szerepét játszotta oly zajos sikerrel, hogy a pécsi közönség kívánságára *Nádassy* igazgató ismét két vendégjátékra kérte föl a művészt. *Zilahi* ma a „Közönyt közönnel” és holnap „Dolovai nábob leánya” című darabokban lép föl.

* **Nyárai Antal a Népszínházban.** *Nyárai Antal*, az aradi szintársulat volt kiváló művésze, nemsokára a budapesti Népszínház tagja lesz. *Porzolt Kálmán* szerződötési ajánlatot tett neki és minthogy művészetét teljesen nem ismeri, a napokban lejön Nagyváradra és megnézi a *Csepürágók* előadását, melyben *Nyárai* pompás szerepe van. *Nyárai*val, akit *Porzolt*, mint énekes buffót szerződött, igen sokat nyer a Népszínház, ahol kétségtelenül teljes fénytel és erővel fog ragyogni.

Ujságírók gyűlése.

(A. V. H. O. Sz. igazgatósága Szegeden.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 5.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének igazgatósága tegnap délután 3 órakor Szegeden a kereskedelmi és iparkamara könyvtári termében *Kulinyi Zsigmond* elnöklete alatt igazgatósági ülést tartott, melyen megjelentek: *Barát Ármán* alelnök, a Temesvári Zeitung szerkesztője, *Palócz László* titkár és *Tiszi Lajos*, az Arad és Vidéke szerkesztője, *Edvi-Ilés László* (Arad), *Brájer Lajos* dr. (Nagybecskerek), a Torontál szerkesztője, *Kisteleki Ede* és *Ujlaki Antal* igazgatósági tagok.

Bemutatta az elnökség az 1901-ik évi számadásokat és vagyonmérleget, melyet tudomásul vettek.

Több folyóügy elintézése után elhatározta az igazgatóság, hogy az évi közgyűlést Budapesten tartja meg. Megbizta az elnökséget azzal, hogy a közgyűlés határidejét pünkösdtől követően valamelyik vasárnap délutánjára a budapesti Otthon közgyűlési termébe hívja össze. Megbizta továbbá az elnökséget azzal, hogy *Kassa* város közönségét, mely a V. H. O. Sz. közgyűlését előzőkeny vendégszeretettel hívta meg, értesítse arról, hogy halálával és köszönettel fogadta a meghívást, de ezuttal igénybe nem veheti.

Tudomásul vette az igazgatóság, hogy a szövetség nyugdíjintézményének mindazon tagjai, akik a hirlapíráson kívül más foglalkozásban is vannak s e miatt a magyarországi hirlapírók nyugdíjintézetében a maguk és családjuk részére nyugdíjat nem biztosíthatnának, nyilatkozatot küldtek az elnökséghez, melyben kijelentik, hogy amennyiben a szövetség visszatéríti nekik azon díjakat, melyeket eddig befizettek, a szövetség nyugdíjintézményéből kilépnek. Viszont azon hirlapírók, akiknek nyugdíjintézménye a magyarországi hirlapírók nyugdíjintézetéhez átutalható, nyilatkozatokat küldtek az elnökséghez arról, hogy ők az országos nyugdíjgyűlésben átlépni hajlandók, ha a szövetség eddig befizetett díjakat s annak szükséges járulékait az országos nyugdíjgyűlés pénztárához átutalja.

Ha ezen nyilatkozatok értelmében jár el a szövetség, akkor a nyugdíjintézménynek egyetlen tagja sem marad és annak működése önként megszűnik.

De nem is szükséges, hogy a vidéki hirlapírók országos szövetsége nyugdíj-alapot tartson fenn, mert az országos nyugdíj-egyesület biztosította arról a V. H. O. Szövetségét, hogy mindazon tagjait (s a tagok családait), akik tisztán és kizárólag hivatásszerűen hirlapírással foglalkoznak, az országos nyugdíj-egyesület minden kedvezményben részesíteni hajlandó.

Ennélfogva az igazgatóság elvben kimondta, hogy a szövetség nyugdíjintézményébe jövőre új tagokat nem vesz fel; hogy javaslatot terjeszt a legközelebbi közgyűlés elé az alapszabályok módosítása iránt és pedig a) mondja ki a közgyűlés, hogy a nyugdíjintézet működését megszünteti; b) hogy a nyugdíj-alap részére eddig gyűjtött tőkét a segély-alaphoz csatolja; c) ezen elvekhez képest az alapszabályoknak minden vonatkozó szakaszát módosítja.

Tiszi Lajos fölemlítette, hogy a szövetségnek egy kiválóan érdemes tagja: *Edvi-Ilés László* hirlapírói működésének 25 éves fordulója van. Az igazgatóság minden tagja melegen üdvözölte *Edvi-Ilés Lászlót*, aki egy negyedszázadon keresztül hasznos és érdemes munkával gazdagította a vidéki sajtó sikereit. Az igazgatóság jogyzókönyvben emlékezett meg a jubiláns érdemeiről.

Végül elhatározta az igazgatóság, hogy a vidéki választmányokat újból szervezeli és az eddiginél nagyobb agitálás kifejtésére kéri fel.

Köszönetet mond az igazgatóság azoknak, akik a legutolsó ülés óta adományokkal és alapítványokkal gyarapították a szövetség pénztárát.

Ezek közt vannak: Aradi első takarékpénztár 100 korona, özv. *Martiny Gyuláné* 20 koronával.

Kolozsvári botrányok.

(Fegyelmi vizsgálat a h. polgármester ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 5.

Három évvel ezelőtt belügyminiszteri rendelet alapján a kolozsvári törvényhatósági bizottság Nagy Mór helyettes polgármestert küldte ki, mint vizsgáló biztost a kolozsvári rendőrségnél előfordult visszaélések és szabálytalanságok ügyében.

Nagy Mór három év alatt azonban egyetlen egyszer sem tett jelentést a közigazgatási bizottságnak. Ez utóbbi 1901. év elején sürgette is a jelentést, de ez nem érkezett be. A kolozsvári sajtó most 1902. évi február végén oly módon szellőztette ezt az ügyet, mintha Szvacsina Géza polgármester akadályozta volna meg Nagyt a vizsgálat teljesítésében. Mint-hogy Nagy Mór informálta a sajtót, a főispán e miatt kérdőre vonta, mire Szvacsina írásbeli vádiratot adott be és úgy a polgármestert igazoló és okmányokkal bizonyító jelentése, valamint az összes ügyiratok lelkiismeretes mérlegelése után a közigazgatási bizottság mai ülésében elrendelte Nagy Mór ellen a fegyelmi vizsgálatot meg-előző elővizsgálatot úgy vizsgálóbiztosi, mint helyettes polgármesteri ténykedésével elkövetett összes szabálytalanságaira, mulasztásaira, hanyagságaira, visszaéléseire és félrevezetést célzó eljárásaira. Ebből kifolyólag a közigazgatási bizottság Nagy Mór vizsgálóbiztosi működése alól fölmentette és minthogy a rendőrség ellen a vizsgálat halasztást tovább nem szenvedhet és az a tanács egyik-másik tagjára is ki fog terjesztetni, sürgős felterjesztést intéztek Széll Kálmán belügyminiszterhez, hogy azonnal küldjön ki Kolozsvárra vizsgálóbiztost. A Nagy Mór elleni vizsgálat Gidófalvi István dr. közjegyzőt és Tucsek ügyvédet bízták meg. A rendőrségnél eddig megállapított hiány állítólag 110 ezer koronára rug.

Vendéglősök társasvacsorája.

(Az aradi vendéglős-ipartársulat estélye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 5.

Az aradi vendéglősök ipartársulata a területi szellem fejlesztése és a társulat tagjainak összetartása érdekében társasvacsorát rendezett ma este a Kass-vendéglőben. A vacsora fényét emelte az, hogy Institoris Kálmán polgármester is megjelent a vendéglősök között s felköszöntőt mondott az ipartársulatra.

A magyarországi vendéglősöknek Aradon tartott kongresszusa óta a társulat tagjainak ilyen összejövele nem volt s a mai társasvacsora hangulata — tánccal végződött a banket — azt mutatja, hogy az aradi vendéglős-ipartársulat eibirna még egynehány országos kongresszust. A vacsorán hölgyek is voltak jelen s részt vettek azon a vendéglős-tagokon kívül Müller Károly, Szilvássy László dr. Cs. Endes Déniei, Fejér Gyula s mások.

Vacsora alatt Huzó István, a társulat elnöke mondta az első felköszöntőt, éltetvén a vendégeket s ezek között első sorban Institoris Kálmán polgármestert, kit tisztelettel és örömmel üdvözlő a társulat tagjai között.

Az elnök beszédére Institoris Kálmán polgármester válaszolt. Kifejezte örömét afölött, hogy megjelenhetett a vendéglősök között, kik számottevő részét képezik a város ipari életének. Poharát az ipartársulat virágzására emeli.

A társulat titkárának, Földesi Lajosnak felköszöntője után Cs. Endes Dániel lapszerkesztő mondott nagy tetszéssel fogadott tószót. Institoris Kálmán polgármesterhez intézte beszédét,

ki hivatalában új nyomon halad. Az elődök tartózkodásával felhagyva, ő felkeresi azt a néposztályt, amelynek sérelmei, bajai vannak s közvetlen látás- és tapasztalásból akar tudomást szerezni arról a helyzetről, melyben az iparosok, kereskedők stb. Aradon vannak.

Az új polgármester jó példával jár elől, a mikor megmutatja azt az utat, melyen a város első tisztviselőjének haladnia kell. Institoris Kálmán polgármesterre emeli poharát s biztosítja őt arról, hogy ha polgármesteri pályáján az eddig megkezdett nyomon halad, úgy a polgárok általános tiszteletét fogja megnyerni.

Müller Károly az ő népszerű előadási módjában Huzó Istvánt, a vendéglősök ipartársulatának elnökét élteti. Szilvássy László dr. pedig a vendégekre emelte poharát.

A vacsora befejeztével kedélyes táncot rögtönöztek a jelenvoltak.

MULATSÁGOK.

— Az athléták mulatsága.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 5.

Az aradiak az idén a farsangot hatalmasan kinyújtották s a bőjten talán még tüzeesebben járja majd a csárdás, mint a farsang alatt. Legalább erre enged következtetni az a körülmény, hogy az Aradi Athletikai Klub most, a bőjt kellő közepén, fényesnek ígérkező mulatságot aranzsiroz.

Szombaton, március hó 8-án este athlétá-estélyt rendez az aradi athlétikai klub, mely az egyesület agilitását és a tagok nagy számát véve tekintetbe, az elite-bálakból is kivehette volna a maga részét.

Olyan fajta lesz ez az athlétá-estély, melyet nem lehet sem bálnak, sem pikniknek minősíteni. Báli jeleget az estélynek az az elegáns hölgy névsor fog adni, mely az athlétáknak megígérte a megjelenést, míg piknikszerű izt az a kedélyesség és bonhomia fog az estélynek kölcsönözni, mely a piknikeket a hideg és közömbös báli mulatságoktól megkülönbözteti.

Az athlétá-estély rendezősege ma küldte szét a meghívókat, melyekről van egy pár szó feljegyezni való. Olyan izléses, művészi összeállítása s mégis fenomenálisan egyszerű meghívót még eddig elitebálak sem produkáltak.

Az athléták a legfényesebb siker reményével nézhetnek a szombati est elé, mert akkor meg fog telni a Kass vendéglő külön terme Arad tánckedvelő uri közönségével.

(=) A zenede házi estélye. Az aradi zenede növendékei ma este 5 órakor jól sikerült házi zene-estélyt rendeztek a Krispin teremben. A hangversenyen közreműködtek Medveczky Györgyike, Keresztes Iván, Maczkó Margit, Palágyi Jenő, Verzár Margit és a női és férfi kar. Hangverseny után tánc következett, melyen a következők vettek részt:

Leányok: Alles Ilona, Amigo Janka, Bene Ilona, Bíró Margit, Balázs Irén, Brassoványi Böske, Bene Vilma, Baró Ilona, Reck Teri, Czárán Juliska, Diamant nővérek, Denhoff Anna, Deniflé Vidorka, Erbeszkern Etelka, Eckstein Etelka, Fekete nővérek, Flam Józsa, Grumáz Mariska, Gerich Irén, Góz Kriszta, Grósz Margit, Hendl Emma, Herczeg Irén, Krón Rózi, Kovács nővérek, Kovács Irén, Kalecski Vilma, Lázár Anuska, Lantos nővérek, Lázár Viktoria, Matzki nővérek, Medveczky Györgyike, Szilágyi Jolán, Schwarzenberg Sarolta, Somogyi nővérek, Schwellengraber Giza, Sággy Emilia, Schelly Irén, Székely Margit, Soket Mariska, Telmányi Márta, Törökfalvi Margit, Török nővérek, Weigl Hilda, Wittmann Krista, Verzár Margit, Weiszberg Zsófia, (Szeghalom) Zimmerman Olga.

Aszonyok: Arigó Józsefné, Antalfy Karolyné, Bene Gyuláné, Beck Adolfné, Barkó Ferencsné, Brassoványi Miklósné, öz. Diamant Miksáné, Denhof Sándorné, Fekete Imréné, Pényes Kálmánné, Friedmann Józsefné, Farkas Sándorné, Gieseld Józsefné, Gerich Ödönné, Hendl Ödönné, Hendl Józsefné, Kron Lipótné, öz. Kleiner Ferencné, Kohn Eudréne, öz. Kovács Agostonné, Kaufmann Lajosné,

Keizer Karolyné, Lázár N.-né, Maczkó Jánosné, Nachtebal Ödönné, Pénzes Akosné, Palágyi Jakabné, Róna Kálmánné, Schwellengraber Gyuláné, Somogyi Agostonné, Szébeni Gáborné, Szilágyi Gézané, öz. Telmányi Emilné, Török Jánosné, Törökfalvi Mórné, Nagy Kálmánné, Vaxmann Gyuláné, Zoltai Mátyásné, Zimmer Kálmánné, Zádor Sándorné.

(=) Huszáronkéntesek piknikje. Az aradi csász. és kir. huszáronkéntesek folyó hó 8-án, szombat este 9 órakor a Fehér Kereszt szálló nagytermében pikniket rendeznek.

Lelőtt politikai ügynök.

(Lelőpözt szorb összeesküvők.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 5.

A szerb trónról talán sohasem irtak annyit az ujságok, mint most. A belgrádi konak minden eseménye egy-egy érdekes szenzációvá nővi ki magát újabban.

Be lehet vallani, hogy ezek az érdekes események tényleg meg is történtek és hogy a szerb trón oly bizonytalanul rég nem állott, mint a mostani időben. Sándor király gyöngé ahhoz, hogy Szerbia kormányának megfenekelt hajóját révbe juttassa és evvel maguk a szerbek is tisztában vannak már. Sándor gyöngé államférfiúi képességeit a szerbek évek óta sinylik és hogy az elégedetlenség mindinkább élesebbé, égetőbbé vált, annak az az oka hogy az évek óta leskelődő trónkövetelők alaposan kihasználták a helyzetet.

Igaz, hogy ennél kedvezőbbek sohasem voltak a viszonyok Szerbiában Karagyorgyevicsék számára. A király szerencsétlen házassága, a királyné despotizmusra hajló természete megérintették a gyümölcsöt Karagyorgyevics hercegnek, a szerb trónkövetelőnek. Ügynökei szerteszét barangolnak az országban s ezeket már szívesen látott vendégekként üdvözlük a szerbek.

Az ügynökök bejárják az országot és mindenütt Karagyorgyevics mellett izgatnak. Ez természetesen nyíltan nem történhetett s az ügynökök és párhivek a legnagyobb titokzatoság leple alatt gyűjtöttek pártot Karagyorgyevicsnek, mely párt már eddig is tekintélyesen megnövekedett.

Eddig tehát úgy történt, hogy titokban csináltak propagandát a trónkövetelőnek. Külföldön Karagyorgyevics ügynökei nagy zajjal és reklámmal dolgoztak, de benn az országban még időelőttinek tartották a nyílt fellépést.

Annál meglepőbb azonban az a hír, melyet ma Sabácból táviratoznak. Ott egy fegyveres puccs készült s kicsi hijja, hogy a dolog lázadásá nem fejlődött.

A tudósítás így számol be erről a nevezetes politikai eseményről:

Karagyorgyevics herceg szerb trónkövetelő egyik párhive és rokona: Alavantics ma hajnalban Mitrovicáról, ahol utóbbi időben lakott, néhány felbérelt emberével csónakon Sabácbra jött. Itt tábornoki egyenruhát öltött magára és maga köré gyűjtötte a tüzoltókat és csendőröket. Ezekre azért volt szüksége, hogy a tervezett politikai puccsot végrehajthassa.

A sabáci csendőrparancsnok azonban nesztét vevén a dolognak, Alavantics szállítására sietett és ott igazolásra szólította föl.

Alavantis erre igazolás helyett rábört a csendőrparancsnokra, akit könnyen megsebesített. A csendőrparancsnok erre szintén revolvért rántott és lelőtte Alavanticsot, aki nyomban szörnyet halt. Alavantics kíséretét letartóztatták.

Az inggombok operettje.

(Zichy Jenő gróf, Burrián Károly, Jászai Mari és Geyer Stefi.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 5.

Néhány ujság részletesen és alaposan meg tárgyalta egy kis pikáns mesét, amelyben egy mágnáson és egy tenoristán kívül egy pár inggomb és háromszáz korona szerepel. Arról van szó, hogy egy tenorista, aki nemrég került a Magy. Kir. Opera kötelékébe, valamely előkelő mágnás estélyén énekelt, azután honorárium fejében egy pár huszforintos inggombot kapott s ezt visszaküldte, mire a mágnás 300 koronát küldött honorárium fejében, amit a tenorista, művészetének letaksalása látván benne, szintén visszaküldött egy nem éppen udvarias levél kíséretében. A mesét jó hosszú lére eresztették, kicifrázták, megmosolyogták. Az igazság e szokatlan ügyben a *B. N.* szerint a következő:

Mikor a gróf felkérte a tenoristát, hogy énekeljen nála, egyttal kérdést tett a *tiszteletdíjről* is. Mire a tenorista elkezdett szabadkozni és kijelentette, még pedig ismetelten, két tanu előtt, hogy Budapesten új ember lévén, szerencsájének tartja, ha olyan diszes társaságban énekelhet. A mágnás ezt köszönettel tudomásul vette, az estély után pedig *egy garnitúra gyémántos inggombot* küldött a tenoristának, aki ezt azzal küldte vissza, hogy ilyen garnitúrát 20 forintért vett nemrég valamely fővárosi ékszerésznél. A mágnás, aki mellesleg néhány száz frankért vette a gombokat Párisban, nem vette tragikusan azt, hogy ajándékát visszakapta, hanem az énekért járó tiszteletdíj fejében 300 koronát küldött az elégedetlen tenoristának. A tenorista ezzel sem volt megelégedve és február 28-án kelt levelében erre azt írja a mágnásnak, hogy *mellékelve* visszaküldi a 300 koronát, mert ezzel művészetét letaksálva látja. A gróf nagyot kacagott a tenorista szokatlan hangu levelére és keresve-kereste a 300 koronát azzal a szándékkal, hogy az Operaház Nyugdíjintézetének adja. De hiába kereste, mert az önzértes művész csak *elvben* küldte vissza a honoráriumot, de *elfelejtette a levélbe betenni*. Ugy látszik, hogy tévedését maig sem vette észre, mert az operaházi nyugdíjintézetnek szánt háromszáz koronát a gróf maig sem kapta meg. Ez volt a dollog igazi története, amelynek befejezéseül ideirhatjuk a mese szereplőinek a nevét is. A mágnást gróf Zichy Jenőnek, a tenoristát Burrián Károlynak hívják.

Ezen, kissé tendenciózus magyarázattal szemben, fővárosi tudósítónk, akinek alkalmá volt e dolgról magával Burriánnal beszélni, másképp mondja el a dolgot.

E szerint a gombok értéke tényleg nem több pár forintnál s nem áll az sem, hogy a tenorista díjtalanul ajánlotta föl a művészetét a grófnak. Zichy Jenő maga szölitotta föl a művészt, hogy adjon elő néhány énekszámot az estélyen, tehát nem mint vendéget hívta meg, csupán az estélyen való közreműködését kérte. Burrián eleget tett a felszólításnak, s ha a nemes gróf ezért holmi ócska ékszerrel akarta a nyújtott műelővezetést meghálálni, úgy teljesen értjük, ha a művész ezt tapintatlanságnak és művészi önértékre sértőnek találta.

Burrián — ahogy mondja — mindig szívesen énekel akár ingyen is, de csak a szegények javára. Zichy Jenő gróf, a ki rengeteg vagyon ura, ezt a kedvezményt nem kívánhatta, amelyet különben Operánk kitűnő tenoristája a jótékony hangversenyek rendezőseiktől, vagy szegényebb vidéki direktortól sohasem szokott megtagadni.

Az egész dolog a Zichy Jenőnek szinte közmondásos tulzott takarékoságában lell magyarázatát; e mellett bizonyít az is, hogy az estélyen szintén részt vett Jászai Marinak egy *apró terrakotta-szobrocskát*, Geyer Stefinek pedig egy *értéktelen*

— *pecsétnyomót* ajándékozott. Ez volt a honorárium közreműködésükért.

Az inggomb-afférből — így fejezi be a tudósítást fővárosi munkatársunk — mindenesetre levonhatjuk azt a szomorú tapasztalást, hogy még oly felvilágosodott szellemű mágnásunk is, mint Zichy Jenő gróf, mennyire taksálja a művészet értékét.

Két gyilkos — felmentése.

(Esküdtszéki tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 5.

Ma fejezte be az aradi esküdtszék Valeán Juon és Mihály bűnügyének tárgyalását. A két Valeán halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt került a bíróság elé. Tegnap csak a tanukihallgatásokat fejezték be, mely alkalommal érdekes volt egy siketnéma oláh parasztnak, Kokos Petrunak a kihallgatása. Minthogy sem írni, sem olvasni nem tud, a törvényszék jelbeszéd utján volt kénytelen kihallgatni a siketnéma tanut. Ez persze csak *tolmács segítségével* volt lehetséges. A tanu jelbeszédét legjobban Muresán Mihály világosi lakos értette, aki a letett eskü után végezte a tolmácsolást. Valomása nem volt valami lényeges s ezért a bíróság mellőzte a megesketését.

Ma aztán befejezték a bizonyítási eljárást. Felolvasták Auszterweil László dr. törvényszéki orvos írásbeli jelentését, mire Szakolczay Lajos alügyész főtette a kérdéseket. Mindkét vádlottra nézve a 306. §-ban foglalt s a halált okozó súlyos testi sértés ismérveit megállapító két főkérdést tett fel. Minthogy a védőnek ez ellen kifogása nem volt, a bíróság hivatalból két kiegészítő kérdést tett fel és pedig olyan irányban, hogy az esküdtek mindkét vádlottat a 308. §-ban foglalt, többek bántalmazásából eredő halált okozott súlyos testi sértés büntetésében is kimondhatják bűnösöknek, mely utóbbi sokkal enyhébb büntetést von maga után.

Az esküdtek ezután visszavonultak s hosszabb tanácskozás után meghozták a verdiktet, melyet az egész terem, s különösen annak jogászhallgatósága kinos meglepetéssel fogadott.

Az esküdtek ugyanis mindkét vádlottra nézve, s mind a négy kérdésre *nemmel felelt*, vagyis kimondta, hogy Valeának nem bűnösök abban, hogy Mikleusz világosi csász vasvillával megöletett.

A bíróság a büntető perrendtartás 373. §-a alapján kénytelen volt a vádlottakat minden további indokolás nélkül felmenteni.

Érdekes, hogy mennyi értékes bizonyítékot tudott felhozni Szakolczay alügyész annak igazolására, hogy Valeának ölték meg a császt. Legerősebb és legterhelőbb bizonyíték a megölt áldozat *saját vallomása*. Mikor ugyanis a tarlón vérben fekvő találták, még életben és öntudatnál volt, akkor 3—4 ember előtt elmondta, hogy a „Krecu és a fia“ ütötték le. Ez alatt a Krecu név alatt pedig egész Világoson nem ismernek mást, mint az öreg Valeán Juont. Az is bizonyos, hogy Mikleusz teljesen beszámítható állapotban volt, mikor ezeket mondotta.

Ezenkívül egy tanu, Betye Manuilla eskü alatt vallotta, hogy *szemtánuja* volt annak, mikor Valeának, kikre határozottan ráismert, a császt megtámadták vasvillával. Volt azután még egy tanu, aki ráismert a bűnjelt képező vasvillára, mely Valeának tulajdonát képezte s melyen beszáradt vér volt.

A vádlottak azonban mindvégig konokul tagadtak mindent.

A bizonyítási eljárás folyamán sem a védő, sem az ügyész a semmisségi okok bejelentésére nem gondolt, mert mindenki holtbizonyosra

vette, hogy az esküdtek bűnösnek fogják őket kimondani.

Annál nagyobb volt a megdöbbenés, mikor az esküdtek nem-mel feleltek mind a négy kérdésre s így semmisségi panaszt az ügyész már nem jelenthetett be. Az ítélet megmásíthatlan, megdönthetetlen.

Két nyilvánvaló bűnös szabadult meg az igazságszolgáltatás elől.

A bíróság ugyanaz volt, mint tegnap. Elnök Fábian Lajos dr. táblai bíró, szavazók: Földes János és Köller János bírák és jegyző Kovács József aljegyző volt. Az ügyészséget Szakolczay Lajos alügyész képviselte. A vádlottakat Krisán Aurél dr. védte, mint Nagy Sándor dr. helyettese, még pedig, mint az eredményből látszik, rendkívüli sikerrel.

Esküdtek gyanánt a következők sorsoltattak ki: Heim János, Haubenreich Mihály, Arnstein Gusztáv, Guttmann Herman, Ember Zoltán, Dreichlinger Lajos, Klapok Alajos, Pécskán Sándor, Gruber Joachim, Fischer Jenő dr., Laubner József és Iszpravnik Gyula.

TANUGY.

(—) Az aradi polgári leányiskolában a husvétii időszak magánvizsgálatokat március 22-én tartják meg.

A makói haszonbérek ügye.

(Vizsgálat a volt pénztárnok ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, március 5.

A makói városházán felfedezett legújabb panamáról sok mindenféle mende-monda kering a lapokban. A legtöbb 20—25.000 koronás sikasztásról mesél, még pedig olyan pozitív formában, hogy ez a horribilis sikkasztás már konstatálva van s isten tudja, hogy monnyit fognak még ez után felfedezni, megállapítani.

Az „Aradi Közlöny“ részletes tudósítást hozott Makó legújabb szenzációjáról s megírta, hogy a városházán, a közpénztárban a haszonbérek kezelése körül-baj van. *Hanem, hogy ez a baj mekkora, azt ma még senki sem tudja s nem tudhatják azok sem, a kik a vizsgálatot vezetik.*

A vizsgálatot a városházán Szalay Dezső megyei főszámvevő viszi. Nap-nap után kihallgatások folynak. Az érdekelt haszonbérloket hallgatják ki, a kiket — ha írásbeli bizonyítékuk nincs a befizetésekről — szembesítenek a volt közpénztárnokkal, Simon Dániellel.

Hogy a haszonbérek főkönyve rosszul lett vezetve s hiányos, az hamarosan konstatálva lett, maga az új közpénztárnok, Vajda István vette észre s ennek alapján tette meg a jelentést a polgármesternél. Ez azonban még nem bizonyítja azt, hogy sikkasztás is van. Például egyik főtéri kereskedő is bérloje volt a városnak. 1893., 1894. és 1895. években befizette a haszonbért, az elkönyvelés azonban csak 1898. év végén történt meg, még pedig a három évi haszonbér egy összegben volt beírva, 180 forint.

Maga ez az egyes eset bizonyítja a szabálytalanságot, sőt azt is, hogy bizonyos összegek egy ideig pénztáron kívül kezeltek, ami egy cseppet sem megengedett dolog, de nem bizonyít 20—25.000 koronás sikkasztást, a minek még most semmi alapja nincs, mert hivatalosan semmi sincs konstatálva.

A vizsgálat, mely a kihallgatások miatt jó hosszú időt vesz igénybe, állapítja majd meg, hogy van-e hiány a pénztárban. Szabálytalanság van bőven, ez sz egy bizonyos, mert már eddig is meg van állapítva.

Képviselőválasztás Szolnokon

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 5.

A megpeticionált kerületek tömkelegében Szolnok volt az egyetlen hely, melynek képviselője Kiss Ferenc, nem várta be a vizsgálat ízalmait, hanem a megtámadott mandátumról lemondott.

Igy esett, hogy ma ujra képviselőt választottak Szolnokon.

Kiss Ferenc hívei a lemondott képviselő fiát, Kiss Ernőt léptették fel szabadelvű programmal, míg az ellenjelölt maradt a régi: Kreutzer Balázs szolnoki iparos, aki az általános választások idején, szintén kormánypárti programot vallott, most ellenben, meggondolván magát, függetlenségi zászlót bontott ki.

A választás reggel 9 órakor vette kezdetét.

Dél előtt, valamint egész délután a Kiss-párt szavazott. Kiss Ernőre este 8 óráig leszavazott 1765 szavazó. Most a Kreutzer-párt szavaz. Ezekből eddig 785 ember szavazott le.

A vidéki községek számára külön szavazó helyiség van fenntartva. Itt este 7 órakor ért véget a szavazás. Kreutzer Balázs a vidéki községekből 200 szónyi többséget kapott. A választás kimenetele kétes.

A rend példás, ami főleg Heinrich alezredes katonai parancsnok tapintatának tudható be.

A választás befejezéséről lapunk zártáig nem érkezett tudósítás.

A Nyilasi-síremlék leleplezése.

(Gyásznapély a temetőben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 5.

A Nyilasi Mátyás-síremlék bizottsága ma ülést tartott a bizottság elnökének, Mandl Vilmos dr.-nak lakásán. Az ülés a bizottság utolsó ülése volt, mert a gyűjtés már odáig haladt, hogy a korán elhunyt művész síremléke már ebben a hónapban felállítható.

Az emlékkő felállítás céljaira 410 korona van együtt s miután a bizottság még a mostani szintársulat itt tartózkodása alatt akarja felállítani a síremléket, elhatározták, hogy a kegyeletes ünnepélyt március hó 19-én, délután 3 órakor tartják meg; akkor fogják ünnepélyesen felállítani a kiváló komikus emlékének szánt síroszlopot.

A gyásznapélyból a város szinügyi-bizottsága is ki fogja venni részét, ennek nevében valószínűleg Mandl Vilmos dr., a szinügyi-bizottság tagja fogja a bizottság koszorúját a sírköré elhelyezni.

Érdekes és kegyeletes érzelmekre valló ígéretet tett a bizottságnak Institoris Kálmán polgármester a sírkő felállítás alkalmából. Kilátásba helyezte ugyanis, hogy Nyilasi Mátyás holttestét exhumáltatni fogja s a temető egy előkelőbb pontján fog helyet adni Nyilasi temetőnek és sírkövének.

Az emlékoszlop felállítása gyásznap kisératében fog megtörténni, melynek programja a következő:

1. A színházi énekgyászzené.
2. A szobor-bizottság egy tagja átadja az emlékművet a város gondozásába.
3. A szinügyi-bizottság képviselőjének beszéde.
4. A sajtó képviselőjének gyászbeszéde.
5. A szintársulat egyik tagjának beszéde.

6. Alkalmi költemény, melyet az aradi színház egyik tagja szaval.

7. A színházi énekgyászzené ad elő.

A síremlék felállítása, mint említettük, szerdán, március hó 19-én megy végbe a felsőtemetőben.

HIREK.

Az első szocialista képviselő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 5.

Holnap, csütörtökön, ha csak az összes pártok össze nem fognak s valami előre nem látott dolog nem történik, Barabás Béla dr. egykori kerülete, Gyoma megválasztja az első magyar szocialista képviselőt. A függetlenségi pártban előállott versengés természetesen Várkonyi malmára hajtja a vizet, aki szünet nélkül munkálkodik pártja szervezésén és pedig nem sikertelenül, úgy, hogy a szocialisták erősen megsaporodott párttal fognak a választáshoz felvonulni.

A népre erősen hat az, hogy nem tudja tájékozni magát, melyik függetlenségi jelölt mellé álljon és Várkonyi ezt az alkalmat erősen kihasználja, hogy saját táborába vonzza a tétovázókat. Hir szerint a szocialdemokrata párt is állít jelöltet. dr. Darvas Mihály fővárosi ügyvéd személyében, de ő a komoly jelöltek között nem jöhet számításba.

A kerület szabadelvűpártja végleges határozata szerint nem állít jelöltet, hanem rajta lesz, hogy hívei szavazatukkal Hentaller Lajost támogassák és elejét vegyék annak, hogy az alföld egyik legnagyobb kerületének földműves lakossága ne Várkonyi kezébe adja a mandátumot. A választás elé főleg Várkonyi szereplése miatt országszerte érdeklődéssel tekintenek. A hatóság meglepte az intézkedéseket a rend fenntartása érdekében és a szükséges kordonok felállíthatására Békéscsabáról két század katonát vezényelték ki, azonfelül a csendőrsöt is megerősítették.

Legujabban Szeghalomról írják, hogy az ottani függetlenségi és 48-as párt helyi jelöltje Péter András, ki később demokratapárti jelöltként akarta a harcot felvenni a függetlenségi párttal és a Várkonyi pártjával, Hentaller Lajos javára visszalépett a jelöltségtől. Hentaller Lajos Papp Elek képviselő társaságában érkezett Szeghalomra s a község háza előtti téren programbeszédet tartott, de beszédét többször abban kellett hagynia a Várkonyi-párt közbekijáratásai és zajongása miatt. Körös-Ladányban tegnap tartott Hentaller programbeszédet, Berényben ugyanígy történt.

A nép Várkonyi mellett fanatizálva van. Berényi szereplése miatt Várkonyi bajba is került. Popovics Szilveszter, a békési, járás főszolgabírája följelentette a gyulai ügyészségnél lázítás és osztály elleni izgatás miatt.

— Az „Aradi Közlöny“ t. előfizetőihez. Lapunk előfizetőit tisztelettel kérjük, hogy a hátralékos előfizetési díjakat március hó 8-ig beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fenakadás történjék. Figyelmeztetjük egyúttal az „Aradi Közlöny“ vidéki előfizetőit, hogy egyik vagy másik lappéldány elmaradása esetén, az illető postahivatalnál reklamáljanak. A reklamáció nem kerül semmibe, amennyiben az illető postahivatal azt díjmentesen eszközli.

— A király Temesvározt. A király az idei nyáron Temesvárra utazik, hogy jelen legyen a hadapródok új épületének átadása ünnepén. Katonai részről, mint táviratozzák, máris készülődnek a felség fogadására.

— Ebéd az udvarnagynál. Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy és neje, szül. Seherr-Thoss Margit grófnő tegnap este fél 8 órakor Andrassy-uti villájukban ebédet adtak, amelyre hivatalosok voltak: Széll Kálmán miniszterelnök és neje, Széchenyi Gyula gróf miniszter, Csekonics Endre gróf és neje, Eszterházy Mihály gróf és neje, Károlyi László gróf és neje, Andrassy Sándor gróf és neje, Karátsónyi Jenő gróf és neje, Zichy Jenő gróf, Hadik Mihály gróf, továbbá Lichtenstein herceg első főudvarmester, Montenuovo Alfréd herceg második főudvarmester, Paar gróf lovassági tábornok és Bolfrass tábornok főhadsegéd, König Károly osztályfőnök; a család tagjai közül még résztvettek Teréz és Adél grófnők és Gyula és Henrik grófok.

— Plósz miniszter kitüntetése. A hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb kéziratot hozza:

Kedves Plósz! Az igazságügy terén tett kiváló szolgálati elismerésül Önnek I. osztályú vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom. Kelt Budapesten, 1902. évi március hó 4-én, Ferencz József s. k. Gróf Széchenyi Gyula, s. k.

— A miniszterváltás és a vasutasok. A miniszterváltás a vasutasokat érdeklí legközelebről. Hogy ez a nagy testület minő érzéssel látja Hegedüs távozását, nem tartozik ide. Bizonyára vannak sokan, akik nem szívesen látják. Ő is „csinált“ embereket és a hála nem veszett ki egészen a szivekből. De most nem kicsinyes érzelmi motívumokról van szó, hanem egy elhanvagolt, megtévesztett, elcsábított nagy családnak, a vasutasoknak jólétéről. Ez a család nagy várakozással tekint a jövőbe, jogos várakozással. Most új reményvilág van föl szállóban. Erre tekintenek a hívők seregei, akikből a család régen számuzte a fanatizmust. A memorandum annyi, mintha a papirkosárba vándorolt volna, a fizetésjavítás nem jött, lakásbérrendezés sem; a pragmatikát, ami nincs, szigorították: hát miből merítették volna reménységet? A költségvetés tárgyalása is éppen az idén, mintha a végtelenbe akarna nyulni, tudja az ég, mikor ér véget, és a szokásos évi előléptetés ezzel is késik. Itt tehát valaminek történnie kell. Nem lehet tovább sem halogatni, sem ígéretet, — tenni kell. Új miniszter jön, új éra. Nem tudni még semmi biztosat, a helyzet most van alakulóban, annak elébe vágni nem illő, de a figyelmeztetés helyénvaló, hogy az új alakulás szívja föl magába a jelenleg uralkodó viszonyokat és azok szerint alakuljon. Egyszer végre-valahára fizessék meg a régi tartozásokat, amelyek elévülhetetlenek és folyton nőnek a kamatokkal. Így érzik ezt mindenki, így gondolják ezt a vasutasok is, akiknek óriási tábora mohó kíváncsisággal lesi a fejleményeket, melyekhez az ő kívánságokkal telt szekere is hozzá van fogva.

— Az aradi választók összeírása. A város központi-választmányának március 11-én délután 11 órakor tartotta alakuló-gyűlését, melyen aradi választói joggal bíró polgárok összeírására egy küldöttséget választottak, melynek tagjai Institoris Kálmán polgármester, dr. Steinhardt Mór és Vannay Gyula.

— Március 15. A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság március hó 6-án délután 5 órakor a polgári fiúiskola tanácstermében ülést tart, melyre a bizottság összes tagjait tisztelettel meghívja: Kovács Vince, biz. elnök. — Az ülés tárgya a f. évi március hó 15-én rendezendő nemzeti ünnepély részleteinek megállapítása.

— Kell Manó temetése. Rendkívüli részvét mellett temették el ma délután 3 órakor Kell Manó kereskedőt. Temetésén az elhunyt ismerősei és barátjai nagy számmal vettek részt. A gyászszertartás alkalmával a Deák Ferenc-utca 42. szám alatti halottas házat óriási közönség öntötte körül s a közönség sorai nem ritkultak akkor sem, mikor a temetői menet a szer-

tartás befejeztével megindult. Nagy volt azok száma, kik egész a siring kikísérték a köztiszteltben állott kereskedőt.

Kell Manó ravatalára kos/oru megváltás címén a következő urak adakoztak kegyeletük jeléül, mely összeg néhai *Kell Manó* néven mint alapítvány kereskedelmi jótékony célra fordították: Rosenblüh H. és társa, Deutsch testvérek, Lengyel testvérek, Hoffmann Antal, Austerweil Zsigmond 10—10 kor., Nádler Lajos 5 kor., Dick Ernő 5 kor., Stern M. A. 10 kor., Hoffmann Sándor 5 kor., Glück Dezső 10 kor., Maresch Gyula 10 kor., ifj. Kopetkó Károly, Fejér Gyula, Scherhag H. és fia, Münz Márton, Roth testvérek 5—5 kor., Probst Károly és tsa 10 kor., Kuttu Gyula 12 kor., Hegyi Albert, Assael H. és fia, Lészai Sándor, Guttman és Berger, Szabó Albert 5—5 kor., Berger Manó és neje 10 kor., Domán Sándor, Berger Lipót és neje 5—5 korona.

— **A város törvényhatóságának új tagja.** Hász Sándor halálával a város törvényhatóságában megüresedett egy virilis jogu hely. A polgármester a márciusi közgyűlés elé javaslatot tereszt a hely betöltésére, melyre az igazoló választmány a legtöbb adót fizető póttagot fogja kijelölni. — Hász Sándor halálával a *közigazgatási bizottságban* és a *központi választmányban* is megürült egy-egy hely, ezeket is a folyó havi közgyűlésen fogják titkos szavazással betölteni.

— **A reáljogi gyógyszerárak törzkönyve.** Magyarországi gyógyszerészek körében két évvel ezelőtt mozgalom indult meg, hogy a reáljogi gyógyszerárak az ingatlanok telekkönyvi lapjaihoz hasonlóan törzkönyvi lapot kapjanak, a melyre a gyógyszerárt terhelő kölcsönt vagy egyéb terhet hivatalból följegyezzék, hogy így a reáljogi gyógyszerárak mintegy ingatlanokká tétetvén, teljes hitelképes tárgyká válnak. A mozgalmat intéző bizottság ezt a kérelmet még tavaly beterjesztette a belügyminiszterhez, aki most intézte el ezt az ügyet, még pedig úgy, hogy a gyógyszerészeket ezzel a *kéréssel elutasította.*

— **Tauszky Miksa meghalt.** Tauszky Miksa budapesti nagyiparos és dúsgazdag butorszálító ma szívrohamban hirtelen meghalt. Tauszky nagy szerepet vitt Budapesten. Pályáját mint közhordár kezdte.

— **A sorozás Világosan.** Világosan ma fejezték be az idej ujoncállítást, mely a következő eredménnyel ért véget: Elővezettek összesen 612 nadvételest és pedig az első korosztályból 331-et, a másodikból 151-et s a harmadikból 131-et. Besoroztatott a három korosztályból összesen 215. Az előző években önként belépett az első korosztályból 11. Visszahelyezettett 208, fegyverképtelen 85, töröltetett 4, felülvizsgálatra küldetett 1, tévesen volt felvéve 10, kórházba küldetett 4, távol maradt 74, teljesen ismeretlen tartozkodású 7. A sorozó-bizottság polgári elnöke volt *Bohus* Lajos báró, a hadsereg részéről *Erger* őrnagy, a honvédség részéről *Muráti* nagyváradi őrnagy volt az elnök, sorozó tiszt a hadsereg részéről *Szerb* Miron főhadnagy, a honvédség részéről *Palatinus* János százados. Orvosok: *Starck* dr., *Osváth* dr. és *Abonyi* Henrik dr. A sorozást *Páris* Gábor járási főszolgabíró vezette, bizalmi férfiak voltak *Török* János és *Zorád* Ferenc.

— **Zöldi Marci szerelmi regénye.** Hirből bizonyára ismeri a közönség *Zöldi* Marci nevét. A csinos, barna fiatal ember tudvalegleg faképnél hagyta a hadsereget és főhadnagyi rangjáról leköszönve, felcsapott Budapesten cigányprimásnak. Az Emke-kávéházban kezdte meg működését s csakhamar a főváros egyik legismertebb és legnépszerűbb cigánya lett. Bolondultak utána lányok, meg asszonyok, különösen a könnyebb erkölcsűek; de Zöldit nem igen tudták fölvidítani. Megunta a cigányéletet és ambíciója másfelé, a színpadra vonzotta. Mint az egyik színésziskola növendéke nem sokára el is játszotta a *Gyurkovits* lányok egyik főszerepét a Népszínházban. A sajtó jobb cigányprimásnak ítélte, mint színésznek, ami még szomorubbá tette Zöldi Marcit. Bánatát egy *J. Ilonka* nevű fiatal leány igyekezett leginkább eloszlatni. A délceg cigányprimást színpadi

élete hozta össze a feltűnő szép leánnyal, aki az egyik fővárosi színházban kardalosnő volt. Eleinte reménytelen szerelmes volt a kis kóristaleány s a nyáron egy balatonparti fürdőhelyen, féltékenységeben még azt is megtette, hogy egyik szerencsésebb vetélytársnőjét, egy parázsszemű menyecskét nyilvánosan inzultált. Az ügyet a bíróság is tárgyalta. Az odaadó szerelem aztán meg is lágyította a körülrajongott cigányprimás szívét. Zöldi mostanában Párisba készült és magával akarta vinni a kóristalányt is. Ennek az anyja azonban kijelentette, hogy csak törvényes frigy kötése után egyezik bele az utazásba. Zöldi egyedül készült külföldre, s ez annyira elkeserítette a leányt, hogy *öngyilkosságra határozta el magát.* Gyufalodátot ivott s belső sérüléseket szenvedett, a melyek azonban nem voltak életveszélyesek. Zöldiről, kinek tudtán kívül történt e szerelmi dráma, ma éjjel hasonló hír terjedt el a fővárosban. Kávéházban és egybegyűtt határozott formában beszélték, hogy revolverből magára lőtt s meghalt. Ez a hír azonban nem igaz.

— **Halálozás.** *Neulinger* Margit, egy viruló szépségű lány halt meg ma 18 éves korában. Temetése holnap délután fél 3 órakor lesz a Teleky-utca 10. számú gyászházából.

Bokszer község érdemes jegyzője, pölnitzi *Bund* Aurél halt meg tegnap reggel, 40 éves korában Bokszeren. Az elhunytat ma szentelték be s holnap szállítják be Aradra. Délután fél 5 órakor temetik el a felső temető halottas házából.

— **Schiller-anekdota.** A nagy német költőnek egyik volt iskolatársa hátrahagyott irataiban egy alig ismert reminiscenciát elevenít fel abból az időből, a mikor még mind a ketten a hercegi „Királyiskola” növendékei voltak. A még akkor igen fiatal poéta drámai tüzzel részleteket olvasott fel kollégáinak a készülő „Haramiák”-ból. Egyszerre csak ott terem közöttük *Schneckenbrecher* kapitány, a ki már jó ideje hallgatta a felolvasást és az elhangzó megjegyzéseket. Menekülésről tehát szó sem lehetett. Mindenki kikapta a maga részét a büntetésből, az oroszlanrész persze magának *Schillernek* jutott. Mikor a kapitány eltávozott, Schiller ingerülten kiáltott:

— Ilyen kapitányt még egy sárgarépából is kifaragok.

A kapitány még hallotta a szavakat, de nem fordult vissza, — hanem jelentést küldött az esetről a hercegnek. Másnap az egész iskolának ki kellett vonulnia s a herceg szigorú vizsgálatot tartott. A végén rámondott Schillerre, hogy lépjen elő.

— Mondta-e maga, hogy ilyen kapitányt sárgarépából is kifarag magának?

Schiller tűzvörös lett, de nem tagadta, hogy igenis használta ezeket a szavakat.

— Ugy — szólott az uralkodó — tehát nem tagadja. No most mutassa meg, ha be tudja-e szavát váltani, vagy nem. Ha nem — nyolc napi áristom!

Gyorsan helyben volt a kivánt sárgarépa s a herceg e szavakkal nyújtotta át a „bűnös”-nek:

— Most végezzen gyorsan és jól.

A szegény Schiller ötölt-hatolt. De mit tehetett? Hozzáfogott a munkához abban a reményben, hogy talán megszállja az isteni ihlet és kifarag valamit. Már-már a hercegen volt a sor, hogy szavának leleplezéséről gondoskodják és aggódva szólt adjutánsához:

— Ez a fickó még csakugyan kifaragja a kapitányt.

De nem sokára kislútt, hogy a herceg aggodalma alaptalan volt. Schiller csakhamar belátta, hogy minden iparkodása hasztalan, feladta a harcot s lecsüggesztett fejével indult meg — a karczer felé.

— **Egy kintornás öngyilkossági kísérlete.** Egy városzerte ismert öreg kintornás, *Nagy István*, negyvennyolcas honvéd követett el ma

este fél 8 órakor öngyilkossági kísérletet. Az öreg kintornást ismerte mindenki Aradon, verklejével mindig a Kossuth-notát huzta. Vak az öreg és kis lánya kísérte. Most megunta az életet, melytől megakart válni. Kis zsebkéssel balkarján átvágta az ereket, de sérülése nem veszélyes. A rendőrség részéről *Kovács* Antal hadnagy ment ki az öregnek, *Ujterem-utca* 8. szám alatti lakására. Sebét bekötötték.

— **A pincérnők alkonya.** A kávéházak lengye tündéreinek teljesen bealkonyodott Kassán. Az egykori vig mulatóhelyekre nemsokára a csönd fog beköltözödni. Kassa város ugyanis a pincérnők kitiltására alkotott szabályrendeletét rövid idő múlva kihirdeti s ezután életbe is lép a törvény, mely szerint pincérnőknek vendégeket kiszolgálni, avagy a vendégekkel egy asztalhoz ülni nem szabad. E szabályrendelet életbeléptetése nehézségeinek elkerülése végett azonban gondoskodott Kassa városa arról, hogy a pincérnők, mind cselédek, meg ne telepedhessenek Kassán. E célból a tanács egy új szabályrendeletet dolgoztat ki, amely megtiltja a kasszirőknöknek a cseléd-szolgálatot.

— **Jótékony-ság.** Az „Aradmegyei takarékpénztár” igazgatósága az 1901. évi tiszta nyereségből jótékony célra szánt összeget a következőképen osztotta fel: Megyei tisztv. nyugdíjalapjára, Megyei jegyzői nyugdíjalapra, Megyei közkórházalap, Aradi polgári jótékony-egylet, Szabadságharci muzeum, Aradi árvaházalap, Aradi izr. testvér-egylet, Aradi izr. jótékony nőegylet, Aradi szegénytanulókat segélyező egylet, Aradi keresk. ifjak betegsegélyező-egylete, Aradi népkönyha, Aradi izr. jótékony-egylet, Aradi első betegsegélyező és temetk.-egylet, Fa-és fémipari szakiskola technikai muzeuma, Aradi evang. templom építési-alap, Vidéki hírlapírók orsz. nyugdíjalapja, Battonya és Elek községeknek jótékony célra egyenként 100 korona, Keresk. akadémia ifj. segély-egylet, Polgári leányiskola könyvtár-alap, Aradi Kölcsey-egyesület könyvtár-alap, Vöröskereszt-egylet aradi fiókja, 1848—49. honvédegylet, Aradi kereskedők köre, Aradi tanító-testület segély-alapja javára egyenként 60 korona, Országos fehér kereszt-egylet aradi fiókja, Aradi önk. tűzoltókar, Aradi nemzeti szövetség, Aradi evang. iskola szegénytanulói, Aradi kir. főgymnázium és állami fő-reáliskola ifj. segély-egylet, Gáji óvoda, Nagyhalma gyi magyar iskola, Aradi siketnéma iskola, Mikalakai magyar iskola, Magyaradi magyar iskola javára egyenként 50 korona, Paulisi magyar iskola, Siklói magyar iskola, Állami tanítóképző ifj. segélyező egylet, Aradvidéki tanító-egylet (tanítókháza), Aradi izr. Arvaház, Első aradi temetkezési-egylet, Aradi izr. kihazasító-egylet, Hivatalsszolgák segély-egylete, Battonyai tűzoltó-egylet, Aradi zenede, Aradi torna-egylet egyenként 40 korona, Gáji tűzoltóság, Aradi iparosok betegsegélyező és temetkezési-egylet, Aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyező-egylete, Kossuth Lajos betegsegélyező és temetk.-egylet egyenként 30 korona.

— **Kirabolt templom.** *Kisfalud* temesmegyei község róm. kath. templomába ismeretlen tettesek behatoltak s feltörve a perselyeket, azok tartalmát s az értékesebb egyházi edényeket elrabolták. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek után, de eddig még eredménytelenül. A rablók a templom egyik ablakát benyomták s az így nyert nyíláson behatolva követték el galád tettüket.

— **Elfogott béröndtolvaj.** Az aradi rendőrség ma délelőtt a Boczkó-utcai *Arany-csillag*-vendéglőben a brádi csendőrség távirati megkeresésére letartóztatta *Dégen* Armin brádi suhancot, ki lakhelyéről egy nagy fekete bérönd ellopása után megszökött. Dégen ismertető jele az volt, hogy *süket-némán*ak tetette magát s az aradi rendőrség detektívje tényleg erről ismerte föl a tolvajt.

— **Nem csalódik, aki cipőjét,** (kézi gyártmányt!) *Portér* Vilmos Nagy Aruházában a Szabadság-téren szerzi be. Ami cipőt *Porter* vevőinek, ad az *elsőrangú* anyagból készül, formájára nézve elegáns, alakja tartósan megmarad. A választék igen dúsz, s kapható cipő minden árban. Vidéki rendelések különös gondval teljesítetnek. Minden vásárlásról fénykép-bon lesz kiállítva.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A pomázi dráma.

(Pestvidéki esküdtbírói tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 5.

A tárgyalás mai, harmadik napján, a tárgyalás megnyitása után *Lugmayer* dr. védő előterjesztést tett a bizonyításnak több irányban leendő kiegészítésére s tanukul kéri beidézni *Alföldi* dr. orvost és *Hadzsics* ügyvédet. A törvényszék elrendelte a nevezettek beidőzését.

Ozv. *Zsolnai* Ferencné, *Schiessl* Márton első feleségének a testvére nem emlékszik semmire sem. Azt sem tudja, hogy nővére öngyilkos lett.

— Milyen ember volt az elhunyt *Schiessl*?

— Nem tudok én a szívről számot adni.

Szolicska Mária napszámosnő elmondta, hogy az öreg *Schiessl* Márton egy izben cseresnyeszedés közben szerelmi ajánlatokat tett neki, de ő ezt visszautasította. Sőt másnap el is mondta a dolgot *Schiessl*nek, aki emiatt nagyon összeveszett a férjével.

— Milyen ember volt az öreg *Schiessl*?

— Fukar, zsugori, aki mindenkit megcsalt, engem is meg akart csalni.

Lugmayer dr. védő: Tud ön arról, hogy *Schiessl*né az ura goromba bánásmódja miatt egy izben bele akart ugrani a kutba?

— Igen, hallottam róla.

Turnherr Istvánné napszámosnő régóta ismerte a *Schiessl*-családot. Hogy civakodtak-e, nem tudja, mert nem járt hozzájuk. Előfordult azonban, hogy *Schiessl*né, ki neki leánykori barátnője, elment hozzá panaszkodni, hogy férje durván bánik vele. Egy izben szinte hozzá jött a fiával együtt s elmondta, hogy *Schiessl* és fia elzavarták a házból. Ő adott az asszonynak és fiának éjjeli szállást. Később eljött az öreg *Schiessl* és a fia vasvillákkal felfegyverkezve, s keresték *Schiessl*né. Ő mondta az öregnek, hogy az asszonynak éjjeli szállást adott, mire *Schiessl* követelte tőle, nyissa ki az ajtót, hogy láthassa, nincs-e ott Engler. Elmondta azt is, hogy *Schiessl*né egy izben 300 frtot adott neki kölcsön s neki ezt az öreg *Schiessl* kezeihez kellett megfizetni.

Alföldi dr. pomázi körorvos, tanu, 12 év óta lakik Pomázon, ismeri a vádlottakat. A múlt évben *Schiessl* legidősebb fia elhívta, mert apjának szemén sérülés volt. Ekkor mondta neki *Schiessl*, hogy vizsgáljam meg feleségének elméleti állapotát. El is mentem e célból vagy háromszor *Schiessl*ékhez, de az asszonyt sohasem találtam otthon. Ezért többet nem is mentem el. Az orvosi látogatás kiállítottam *Schiessl* sérüléseiről. A tanu további kérdésekre elmondta, hogy a pomázi tanuk *Schiessl*ék ellen nem vallanak szívesen. Ezt neki meg is mondta több olyan tanu, akit itt kihallgattak, s aki itt alig mert beszélni.

Még egy jelentéktelen tanu következett.

A tanuk kihallgatása után *Halász* Lajos dr. kir. ügyész bejelentette, hogy tudomása van arról, miszerint a tárgyalás első napján tanuul kihallgatott *Schiessl* Antal akar még folytatólag vallomást tenni.

A védők nem ellenzik a kihallgatást mire a törvényszék elrendelte a tanu meghallgatását.

Schiessl Antal máv. tisztviselő lépett ismét a bíróság elé. Azzal kezdte kijelentését, hogy *Horváth* Károly községi irnok, tegnap kihallgatása alkalmával olyan dolgokat mondott el, amelyek nem felelnek meg a valóságnak. A védőnek, dr. *Lugmayer* ügyvédnek ő a nagybátyja, ezért mentegette az asszonyt. Hogy a szavahihetősége semmi, az kétségtelen, mert a védővel sorba járta a tanukat s tárgyal velük. Az az állítása, mintha atyám nem látta volna el a családját, valótlan. Az sem igaz, hogy 40.000 frtot lopott vagy csalt volna ki atyám.

Elnök: A védőnek ahhoz joga van, hogy a helyszínen információkat szerezzen. Más dolog az, ha ezt *Horváth* tette.

Elnök ezután megkérdezi *Horváth*ot: járt-e a tanuknál. *Horváth* kijelenti, hogy járt egyik-másiknál, de nem azért, hogy hamis tanuzásra bírja. Hanem a nyomozat érdekében.

Vele volt akkor a csendőrszervező is, aki Engler alibijét kutatta. A tanuknak, akikkel ő beszélt, csak azt mondta, hogy mindig az igazat vallják, ha a kihallgatásukra kerül a sor.

azzal *Schiessl* Antal másod-zori kihallgatása is véget ért.

Lugmayer dr. védő kérte a meggyilkolt végrendeletének, ingatlanai telekkönyveinek felolvasását. Ezt azonban a törvényszék mellőzte.

Ezután az orvosszakértői vélemények előterjesztése következett.

Szikszay Sándor dr. törvényszéki orvos előadja, hogy *Schiessl* Márton hullája erőteljes volt. Külsérülések nyomai látszóttak. A jobb szem mellett egy zuzott seb volt, ugyancsak ilyen volt a bal homlokon, a jobb szem alsó héján, a nyakán több kékes színű folt volt, mely ujj nyomainak felelt meg. A halott, mikor a kutba dobták, még csak tetszhalott volt, s halála végleg a kut vizében következett be.

A tárgyalást holnap folytatják.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A szerelem bolondja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 5.

A budapesti esküdtbíróóság két izben foglalkozott *Heller* Hugó fakereskedő segéd bűnperével, aki jegyessére, *Steiner* Reginára revolverrel támadt rá, s veszélyesen megsebesítette. Régóta szerette a leányt s jegyet is váltott vele. Hogy szerelme őszinte és odaadó volt, arról nap nap után tanuságot tett. A mit a fizetéséből megtakarított, azt mind az imádott *Reginára* költött. Bokráját, csemegét, bluzt és sok más kedves ajándékot liferált neki, s boldog volt, ha cserébe egy mosolyt kapott a leánytól. S a leány mégis visszaküldte neki a jegygyűrűjét azzal az üzenettel, hogy többé ne alkalmatlankodjék nála. Keresen magának más menyasszonyt s más kosztot. Megjegyzendő ugyanis, hogy *Heller* az utolsó időben, állás híján, a *Steiner*ék konyháján elt. A kétszeres veszteség kétségbeejtette a szerelmes ifjút, s egy végzetes elhatározásra ösztökélte. Meg akarta ölni a leányt, a ki az ő bite szerint, azért szakított vele, mert egy vasúti tiszt hódította meg a szívet. *Heller* múlt év nyarán, a *Podmaniczky*-utcában megleste *Steiner* Reginát, s háromszor a hátába lött. A leányt bevitték a kórházba, a hol három hét alatt fölgógyult, de a golyóktól nem tudták megoperálni; *Heller* Hugó, a kétségbeesett szerelmes pedig szándékos emberölés kísérlete miatt a budapesti törvényszék esküdtbíróósága elé került.

Az érdekes lefolyású tárgyalás azzal végződött, hogy az esküdtek a legenyhébb felfogást fogadván el, súlyos testi sértésben találták bűnösnek a vádlottat, mire a törvényszék *Heller* Hugót két és félévi fogházra ítélte.

A kuria ezt az ítéletet megsemmisítette, mert a bíróság nem bocsátotta az esküdtek elé a védőnek a beszámítására vonatkozó kérdéseit.

Az újabb tárgyaláson az esküdtszék a vádlottat nem bűnösnek mondotta ki, mire a törvényszék fölmentő ítéletet hozott.

A kir. ügyész semmiségi panaszára a pör újból a kuriához került, mely ma a panaszt, mint alaptalant, elutasította.

§ Ártatlanul gyanúsítva. Megirtuk hetek előtt, hogy *Stekler* Henriket, a budapesti városi villamos vasut főkönyvelőjét letartóztatták, mert annak gyanuja merült fel, hogy részes *Hoffer* Adolf pénztáros sikkasztásában. *Stekler* kezdetől fogva ártatlanságát hangoztatta és *Hoffer* is határozottan úgy vallott, hogy a főkönyvelőt ártatlanul gyanúsítják. Védőjének *Vársonyi* Vilmos dr.-nak sikerült az ügyet annyira tisztázni, hogy *Szabó* László dr. vizsgálóbíró *Stekler*t szabadlábra helyezte. Erre a panaszos társaság, a mely különben *Stekler* ellen sohasem emelt panaszt, csupán ismeretlen tettes ellen tett fellejtést, panaszát visszavonta és most a királyi ügyészség is elejtette a vádat.

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS.

— Fizetésektelelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelelenségekről tesz jelentést: *Altman* Ignác, *Török-Szent-Miklós*. — *Krausz* B. G., *Selmecbánya*. — *Groszmann* Sarolta, *Madaras*. — *Kislitzaer* Mór, *Kisbér*. — *Zsuga* György, *Zala-Egerszeg*. — *Reich* Jakab, *Liptó-Rózsahegy*.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, március 5

Déltőzsde. A buzaárakat mérsékelt, vételkedv kedvtelen. Bágyadt irányzat mellett 2300 métermázsra került forgalomba, gyöngén tartott áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. Áprillisa	9.22— 9.23
Buza májusra	9.24— 9.25
Buza októberre	8.21— 8.22
Roze 1902. Áprillisa	7.43— 7.44
Roze októberre	6.82— 6.83
Zab 1902. Áprillisa	7.63— 7.64
Zab októberre	6.28— 6.28
Tengeri 1902. májusra	5.21— 5.22
Tengeri júliusra	5.35— 5.37
Repce 1902. augusztusra	12.35— 12.45

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. Áprillisa	9.20— 9.21
Buza májusra	9.22— 9.23
Buza októberre	8.20— 8.21
Roze 1902. Áprillisa	7.40— 7.41
Roze októberre	—
Zab 1902. Áprillisa	7.59— 7.60
Zab októberre	—
Tengeri 1902. májusra	5.19— 5.20
Tengeri júliusra	—
Repce 1902. augusztusra	12.35— 12.45

Zárul 5 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	699.50
Magyar hitelrészvény	718.50
Leszámitolóbank részvény	450.50
Rima-Murányi vasmű részvény	500.—
Osztrák-magyar Államvasúti részvény	678.25
Közúti vasút	655.—
Városi villamos vasút részvény	322.50

S z e s z ű z e t .

— Március 5. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szártott moslék: 12-90—13— korona mmásánkénti

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 5. —

Szerbiai: Nehez páronként 260 kilogrammon felül sulyban 102—104 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 98—100 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 96—99 fillérig.

Sertéslétszám. Március 2. napján volt készlet 30,000 darab, március 3. napján felhajtott 358 darab, március 3. napján elszállított 537 darab, március 4. napján maradt készletben 29,916 darab. Uzlet: Változatlan.

!!Végre valahára!!

egy 16

FOG-PASTA,

mely a fogak ápolása körül támasztott minden igényeket a legnagyobb mérvben kielégít.

Igy kiállottak föl mindazok, kik a legújabbban forgalomba hozott

DENTOLIN

fogpasztánkat megkísérlették.

Egy tégely ára . . . 1 korona.

Egy darab ára . . . 60 fillér.

5% a magyar tanítónök „Otthona“ javára.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

NAPIREND.

Március 6. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Koléta. — Protestáns naptár: Fridolin. — Görög-keleti naptár (február 21.): Timót. — A nap két 6 óra 16 perckor, nyugszik 5 óra 35 perckor. — A hold két 3 óra 53 perckor, nyugszik 1 óra 48 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 7606 milliméter, délután 2 órakor 7625 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor 0° + 2-7, délután 2 órakor 0° + 3-1. — Szel irányja és erője reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor N. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult, csepeg. — Csapadék az utóbbi 24 órában 16 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, enyhe, éjjeli fagy, elvétel csapadék.

Szabadságszerel emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-es emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 10 óráig délután 6 óráig. Belepté-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 11¹/₂—2¹/₂ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Március 7. A Kölcsey-egyesület fölolvadó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Március 8. Az aradi mérnök- és építész-egyesület fölolvadó-estélye délután 5 órakor (Központi szálló.) — A kereskedőifjak Koronell-féle kolonjának táncestélye (Központi szálló.) — Az aradi cs. és kir. huszáronkénytesek piknikje este 9 órakor (Fehér Kereszt.)

Március 9. Az aradi dalegyelet közgyűlése délután 3 órakor (Polgári fiúiskola.) — Az aradi versenyegyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár.) — Az aradi ipartestület közgyűlése délelőtt 9 órakor. — A kazánfűtők és gőzgépezők vizsgája (Felső fémipari szakiskola.)

Városi színház.

Berlet 146. sz.

Páros

Csütörtökön, 1902. évi március hó 6-án

Lotty ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban. Irta: Rudyard Stone. Fordította: Faragó Jenő. A dalok szövegét írta: Mérei Adolf.

SZEMÉLYEK:

Dawentry Tom Fenyéri Mór.	Mister Bibb . Réti István.
Harriet, neje Tolnainé.	Fox, tábornok Arkossy V.
Dickson John Giréth K.	Elsie Komlósy I.
Kitty, neje . . . Kalocsa R.	Főpincér . . . Nemes S.
Ramajanah . . . Palágyi L.	Kifutó fiú . . . Kley Marika.
Lotty Felhő Rózi.	Piccolo Kley Margit.
Barley Mezei Péter.	Egy vendég . Bánáthy Éde.

Kezdete 7 órakor.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazon nagyrabecsült egyesületek és egyesek, kik megboldogult feledhetetlen férjem végtiszteségén megjelenni sziveskedtek, legnagyobb köszönetem ez uton való kifejezését.

Arad, 1902. március 5.

Özv. Hász Sándorné.

CSARNOK.

Birtokba vétel.

Irta: Szikra.

(4)

(Folytatás.)

Mire lement a lépcsőn, — már el volt határozva, hogy nem várja be a férjét, — minak kockázatát szünetelő gyermeke egészségét egy nagy izgalom esélyeivel?

— Péter, fogjon! — rendelte tehát az udvarra érve.

Itt azonban egy újabb meglepetés várt rá. Az öreg kocsi ugyanis nagy bajusza mellett csaknem sírva sugta feléje.

— Nem lehet, nagyságos asszonyom! — nem tehetem!

Klára tetőtől talpig végig nézett rajta.

Péter épen úgy állta hunyorítás nélkül ezt a fürkésző, lángoló tekintetet, mintha elszántan, mereven a napba próbálna tekinteni, épen úgy! Még a könye is azonkép csordult ki utána . . .

— Nagyságos asszonyom! — mondá, miután meggyőződött, hogy nem hallja senki . . . Nem tehetem . . . mert hát . . . izé . . . hogy is mondjam csak: — azért, mert hát: nincs már lovunk . . .

Klára ismét ránézett, ezuttal ijedséggel, mert azt hitte, hogy örültem van dolga. De Péter szomorúan rázta a fejét.

— Nincs, nincs! — bizonykodott, keze felével hol homlokát, hol szeméit türelgetve, — de azután dacosan összeszedte magát . . . Alig egy órája, hogy itt járt egy zsidó, jelentette,

kihuzva magát, mint hajdan a főhadnagy ur előtt, kupecnek nézem, ha ugyan nem báró? vetette fel a kérdést nem egészen vaktában, tekintve, hogy csakugyan báró Grau nyerte el kártyán a lovakat. Hát mondom, azért járt és egy irást hozott a nagyságos urtól. Különbösen itt van la. — Péter nagynehezen a lajbija zsebéből egy meglehetősen piszkos névjegyet szedett elő.

— Ez urnő! . . . mondta Klára inkább saját magának, aztán olvasni kezdte:

Potrág Péter urasági kocsisnak rendelem hogy e sorok átadjának a négy új lovat, amelyekkel a mai napon Jákra jöttem, átadja. Mándoky urnő s. k., Csetneky Elemér, Vámosy István mint tanuk.

Péter türelmesen megvárta, míg Klára a végére ér az olvasásnak, de mikor látta a fiatal asszony elfehéredését, mégis csak kitört belőle a méltatlankodás: nem jól van ez így sehogy se! mondta ököltre szorított kezével az üres istállót megfenyegetve.

— Tönkre kell így menni! . . . Tönkre, motyorégt az öreg szolgálak szokimondásával.

Klára még mindig ott állt összegörnyedve a kocsiszin kapujához támaszkodva, büszkén kiegyenesedett e szóra:

— Hogy mer kend ilyent mondani, Péter? Hol van az megírva, hogy a nagyságos ur nem azért adta el a lovakat, mert jó árt kapott érték? — Maga se hitte, amit mond, de azért csak mondta, hátha a vén kocsis elhiszi. De Péter csak a füle tövit vakargatta egy darabig, aztán oda állt Mándokyné elé:

— Mán ha el is tetszik csapni érte, mégis megmondom, ami igaz — mondotta elkeseredve — nem eladta azokat az ur, hanem elvesztette — kártyán . . . s ezt már csak úgy állával a levegőbe böködve tette hanggá. Az a beretvált pofájú lovászgyerek mondta, aki a lovakért jött — magyarázta mentegetőzsképen, mikor a Klára haragvó, kétségbeesett feljajdulását meglátta.

Mándokyné egy darabig mindkét kezét halántékára szorítva, járt-kelt a szerencsére még néptelen udvaron, majd gépiesen megállt a kifogott félig színbe taszított kocsi előtt, melyen tegnap a városba érkezett.

Milyen régen volt az a tegnap! Azóta idje volt egy régi szeretetnek hamuvá égni és egy újnak soha nem oltható lánggal életre gyuladni . . .

Péter az istállóajtóból nézte urnője néma tépeődését, de már nem mert szólani, az iménti feljajdulás még most is ott sajgott a lelkében. Nagyon megbánta, hogy megmondta az igazat. Férfi kell ahhoz, hogy baj nélkül végig hallgassa az asszonynépséget, mindjárt, mindjárt beteg lesz tőle! — határozta el türelmetlenül.

Azonban Mándoky Klára mintha mégse tartoznék olyan nyulszívű asszonynépség közé, mert lám máris összeszedi magát és olyan natározott lépésekkel közelít Péterhez, mint egy generális. A nyakán lévő csipkék között az imént még ott csillogott valami tüzet pislogó ékesség, az most már a kezében van és egy elszánt, parancsoló mozdulattal nyújtja az öregnek.

— Itt van. Fogja, — rendelé, kissé tompa de nem remegő hangon. Ez a kő gyémánt. Megér ezer forintot. Vigye el de rögtön Vogelberg zsidóhoz, ott lakik a templom mellett balra. Osmeri magát ugy-e? — Klára tekintete úgy járja az öreg lelkét, mint finác hosszú hegyes dágója a lisztes zsákat.

— Ösmerem . . . az ur sokszor küdött már oda, — feleli Péter szeméit lesütve.

— Gondoltam, — felelé Klára megvetéssel. Aztán újra rendelkezik: Most ezt adja be zálogba. Érti?

— Ertem instálom, — feleli Péter percrepercre jobban csodálkozva.

— Várjon, hová szalad? Klára idegesen ragadja meg a kocsis kék mentójén kackiásan hátra csapott vitézkötést. Ide halgasson! Amint a pénz a kezében lesz — háromszáz vagy négyszáz forint? Mindegy. Rögtön jön értem a templomba. Ott várom.

— De viáson! . . . Most öt óra, hétkor kint akarok lenni ennek a városnak még a háttárából is.

Ha Péter kocsis psychologus lett volna ebből az utolsó pár szóból egy egész életet át visszafójtott, elhazudott keserűséget érzett volna ki, de mivel az ilyesmivel soha sem foglal-

kozott, tehát csak arra magyarázta a kifakadást, hogy a nagyságos asszony egyelőre nem akar az urral találkozni; és: Megérdemli! dünnyögte az árván maradt négyes ostort marokra szorítva, megérdemli, azért csaknem futva indult a vásártér felé.

Klára pedig lassu, fáradt léptekkel indult utána.

(Vége következik.)

NYILTTÉR.*

Neulinger J. Andor a maga, ugy gyermekei, Vilma, Andor, Béla, Piroška, Milke, menyé Grek Mariska, férjezett Neulinger Béláné, ugy az elhunyt sógora és unokahuga Ritt Gyula, Neulinger Bözsike, nemkülönben számos más rokon és jóbarátok nevében is fájdalomtól megtört szível tudatják a forrón szeretett és felejthetetlen jó leánya illetőleg testvér, sógornő, unoka testvér és rokon

NEULINGER MARGITKÁNAK

f. évi március hó 4-én esteli 8¹/₂ órakor életének 18 évében hosszas szenvedés után történt jobbra szenderültét.

A boldogult drága halott földi maradványai március hó 6-án d. u. 1¹/₂ órakor fognak Teleky-utca 10. sz. házból a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a felső temetőben levő sírhelyen örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szent mise áldozat a boldogult lelki üdvéért március hó 7-én d. e. 8 órakor fog a helybeli főt. minorita atyák templomában az egek Urának bemutatattni.

Arad, 1902. március hó 5.

Áldás és béke lengjen a korán elhunyt drága halott hamvai fölött!

Dr. Velcsov Géza,

ügyvéd,

419

irodáját

ARADON,

Sárossy-utca 7. sz. a. megnyitotta.

Özv. pölnitz Bund Aurélné szül. Margold Borbála a saját, ugy gyermekei Ilonka és Emmi, valamint szülei pölnitz Bund Henrik és neje szül. Lukácsy Janka, testvérei Janka, férj. Ruzsics Károlyné, Arpad, Henrik, Ida férj. Hájek Rezsőné, továbbá Margold Adolf és neje mint após, illetve anyós, nemkülönben sógorai Hadfy Imre, Ruzsics Károly és Hájek Rezső és számos rokonság nevében szomorodott szívvél tudatja felejthetetlen férjének, illetve atya, fiu, testvér, sógor és rokonak:

pölnitz BUND AURÉL urnak,

Beközeg község jegyzőjének,

folyó hó 4-én reggeli 7 órakor, 40 éves korában történt gyászos elhunytát.

A megboldogult földi maradványai f. hó 5-én fognak Bokszyen beszenteltetni s Aradra szállítva, 6-án d. u. 4¹/₂ órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint a felső temető halottas házából a családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

A szent mise-áldozat a megboldogult lelki üdvéért folyó hó 7-én reggeli 9 órakor fog a főt. Minorita-atyák szentegyházában a Mindenhatóknak bemutatattni.

Béke hamvaira!

Arad, 1902. március 4.

5130—1901. tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Issekutz Marcell végrehajtonak Barmos János és neje végrehajtást szenvedők elleni 400 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbíró területén lévő Ó-Pécska község határában fekvő, az ó-pécskai 2298. sz. tjkvben A I. 8—9. sorszám a. ingatlanokra 2076 koronában az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi április hó 7 ik napján délelőtti 9 órakor ezen telekkönyvi hatóságnál meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 207 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. számú kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi december hó 29-ik napján.

Dr. Jákó,
kir. albiró.

467

748—1902. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy arad csanádi gazdasági takarékpénztár végrehajtonak Andrejkovits Mihály és neje Rieger Krisztina f.-n.-iratosi lakos végrehajtást szenvedők elleni 150 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében, az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbíró területén lévő F.-N.-iratos községben fekvő az f.-n.-iratosi 104. szám tjkvben A. I. 1. sorsz. a. ingatlanra az árverést 839 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi május hó 12-ik napján délelőtti 10 órakor F.-N.-iratos községhez tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 83 kor. 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a: kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1902. évi február hó 18-ik napján.

Dr. Jákó,
kir albiró

471

T. cz.

Van szerencsém T. Uraságodnak becses tudomására hozni, miszerint megboldogult férjem,

Tóth Mihály

által vezetett és Aradon, Andrassy-tér 17. szám alatt (Reinhart-épületben) fennálló

férfi-szabó műtermet

továbbra is vezetni fogom. — Egyben pedig tisztelettel értesítem T. Uraságodat, miszerint azon bizalmat, melyet eddig boldogult férjem iránt tanusított, hogy továbbra is fentarthassam, egy elsőrendű szabást szerződöttem, kinek szakképzettsége garanciát fog nyújtani arra nézve, hogy a legkényesebb igényeknek is megfeleljünk.

Tekintve a közeledő tavaszi idényt, raktáramat dúsán felszereltem és ezáltal azon keilemes helyzetben vagyok, hogy minden igénynek megfeleljek.

Becsés partfogását továbbra is kérve és czígemet jóindulatába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Özv. Tóth Mihályné.

128—1902. szám. 1901. V. 2818/2.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által Velwart és Werber végrehajtató javára özv. Hubert Bernátné és Hubert József ellen 139 kor. 10 fillér tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 1455 kor. 50 fillérre becsült árak. üzletberendezés és butorokból álló igóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Szabadság-tér 9. és folytatólag Hunyadi-utca 1. sz. a. leendő eszközlésére 1902. évi márczius hó 6 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett igóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő igóságok vételára az 1881. évi LX. t.-czikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1902. évi február hó 19. napján.

Török Dénes,
bíróági végrehajtó

Rozsnyay-féle**chinin czukorka, chinin csokoládé**

gyermekeszközölt készítmény.

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papíroson Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfrisítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Collodium.

Kitűnő, minden másszert felülmuló hatásu tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack	Cacao blanc	Cseresznye	Császárkörte
Anizette	Chartreuse	Marasquino	Vanillia
Benedictine	Curacao	Kávé	Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerházában

Aradon, Szabadság-tér.

6 tizedesmérleg

1000, 750, 500, 250, 200, 150 és 100 kg. 2 marhamérleg á 1100 kg. 2 járomü-hidmérleg á 4100 kg., egészen ujak, kettős haláleset miatt és az üzlet felhagyása folytán jelentékeny engedménnyel azonnal eladó, **Sofie Hemmer, magánzó I. Schönlaterngasse, No. 4., im Hofe, Thür 1. Wien.** 2023

Arankamentes

államilag olmozott

vörös heremag,**Luczernamag****kapható**

100 kgr., 50 kgr. és 25 kgrmos

olmozott bálakban

Funkelstein Józsefnél 437

Arad, Petőfi-utca 1.

402—1902. ktv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A magyar jelzálog hitelbank végrehajtonak, valamint csatlakozó Kohn Jakab és Deutsch J. Józsefnek neh Atzél Péter végrehajtást szenvedők elleni végrehajtása ügyében az aradi 6744. számú telekkönyvben A. + 1. sor, 259/4. hrsz. a. felvett ingatlanra nézve 1902. évi január 2-án 7905. számú végzéssel elrendelt és megtartott árverés az 1881. évi 60. t.-cz. 187. §-a értelmében hatálytalannak nyilvánítottatik és az újabb végrehajtási árverés az aradi kir. törvényszék területén levő, Aradvárosban fekvő, az aradi 6744. számú telekkönyvben A + 1. sor 259/4 hrsz. alatt felvett és 63 koronára megbecsült ingatlanra a megajánlott 3110 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és az 1902. évi márczius hó 24 ik napjának d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított és megajánlott 3110 kor. kikiáltási áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1902. évi január hó 24 ik napján. Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Zubor,
kir. tsvszki bíró.

478

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó-
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bá-
lyag melléklendő. Telefon értesítéssel
nem ad a kiadóhivatal.

Allást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny ut-
ján, mely az országban betöltendő
összes állásokat közli, állást nyer-
nek: ipari és kereskedelmi, mező
és erdőgazdasági és műszaki tiszt-
viselők, községi jegyzők és jegyző-
írnokok, nőtisztviselők, kereske-
delmi alkalmazottak és gyakornok-
ok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 ko-
rona. Mutatványszámokat 30 fillér
beküldése ellenében küld a kiadó-
hivatal Budapest, Rökk Szilárd-
utca 27. Álláskeresői beiktatás-
nál minden szóért 2 fillér, vasta-
gabb betűvel 4 fillér, nyilttérben
pedig minden szóért 6 fillér fize-
tendő, mely hirdetések legkés-
őbb csütörtökig fogad el a kiadó-
hivatal. 440

Gurahonezi

portlandciment

egyedüli magyar gyártmány, mely a
magyar mérnök- és építész-egylet ál-
tali megszabott normáit (60-70 szá-
zalekkel) felülmúlja. Rendkívül finom
örlésben, kis és nagy mennyiségben,
gyári áron kapható

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak

szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egye-
sült Vasutak központi irodája is elfo-
gad és a cementet kívánatra házhoz
szállítja. 274

Szöllőkaró!

7 láb hosszú, tökéletes száraz
tisza tölgyfa, fatelepemen

Kossuth-utca sarkán

ótemető előtt

877

megtekinthető s nálam bármely
vasuti állomásra rendelhető.

69. TELEFON 69.

Aufricht Miksa.

Szász Ötvös-utca 15. sz.

Műjég.

Czukrászok, kávéso, vendég-
lősök, mészárosok és hentesek-
nek szükségellendő

jég mennyiségre

vonatkozó megrendelések már
most bejelenthetők, illetve elő-
jegyezhetők. 456

Ez ügyben értekezhetni lehet
naponta a hivatalos órák alatt

Aradi és csanádi egyesült vasutak

igazgatósága.

(József főherceg-ut 22. sz. II. eme-
let. 18. sz. ajtó.)

Távbeszélő 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyára-
nak arad-csanádi kizárólagos képviselője
Aradon, Vörösmarty-utca 1. sz.

Kívánatra küld 1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Bérlőtulajdonosoknak

és

földbirtokosoknak

förlesztési kölcsönt 42¹/₂ és
50 évre jutányosan és előnyös
feltétel mellett közvetít és ér-
tesítést ad

382

Sárkány,

Budapest, Váci-körút 21.

Egy nagy boros pincze

nagy hordókkal ellátva, bérbe ve-
hető Perényi utca 2. számú, Ká-
szonyi-féle házban. 439

Használjuk fel a kedvező alkalmat!

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Tultermelés miatt minden elfogadható
ár mellett ajánlom 1709

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat

és olyanokra megrendelést jutányos ár
mellett készséggel elfogadok.

Építész és építető uraknak ajánlom
kötőanyagból készült épület-asztalos
munkáimat és parkettáimat Pénzügyi
és ügyvédeknek ajánlom irodai beren-
dezésekre, továbbá készítek portálokat és
boltberendezéseket kereskedők részére.

Jutányos árak!

Seabury & Johnson-féle

Benson-Tapasza

a leghatásosabb szer

Köszvény, csusz, derékfájás.

csípőfájás, hátbaj,

mellbaj, köhögés,

minden meghűlés ellen.

Óvakodjunk csekélyebb értékű utáztatoktól!

Louis Ritz & Co., Hamburg.

Aradon kapható: Földes Kelemen, Hajós
Arpad gyógyszerháza az „Isteni Gondvise-
lés”-hez és Rozsnyay Mátyás gyógyszer-
tárában Szabadság-tér. 1804

Van szerencsénk a n. érdemű közönség tudomására hozni, hogy
képviselőtünket

NEUBAUER MANÓ urra

ruháztuk át.

Tisztelettel

Magyar asphalt részvénytársaság.

Kapcsolatban fenti hirdetésre, van szerencsém a n. é. közönség
tudomására hozni, hogy nedves lakások, pinczehelyiségek
stb. gyökeres szárazzá tételét jóállás és legolcsóbb árak mel-
lett elvállalom, ugyszintén járdák, kocsutak, kapubejára-
tok burkolását természetes aszfalttal, valamint mag-
tárak aszfaltozását oly módon, hogy azok teljesen féreg-
mentesek. Elvállalom továbbá minden a cement, beton és
a kövezési szakmába vág munkálatok kivételét.

Tisztelettel

Neubauer Manó

vállalkozó és a magyar asphalt részv. társ. képviselője

Arad, Fábrián-utca 6. szám. — Telefon szám 411.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Honvéd

gyalogos tisztii uniformis alig hasz-
nált dicső árért eladó. Bővebbet
József Főherceg-ut 19. szám a ház-
mesternél. 470

TELEFON 438.

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy be-
cseréltetnek.

Férfiak

ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elvesztett erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte irnak.
Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezeket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemi baj-
okban, szifiliszben, valamint elveszi-
tett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinél ingyen
küld. Ezzel a házi orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó ne-
mi bajokban, szellemi elgyöngyülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Óreg, fiatal egyaránt írhat a Staat
Medical Institutnak az alant jelzett
címmel, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, a kik kezelé-
s céljából az otthonukat nem hagyhat-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen gyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivétel nem tesz. Mindenki ír-
hat érte bárhol magyarul, mire
titoktartás mellett postafordultáva egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon még
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: State Medical Institute 49.
Elektron Building, Fort Wayne, Ind
Amerika. A levelek mindig bérment-
esítendők. 1841

